

Türkiye'nin katılımcı-demokratik
yerel yönetim modeli olarak dünyaya armağanı:

KENT KONSEYLERİ

UCLG-MEWA
Kent Konseyleri'ne
desteğini sürdürüyor...

2. BASKI

KADIN MECLİSLERİ
GENÇLİK MECLİSLERİ
ÇALIŞMA GRUPLARI

**Türkiye'nin katılımcı-demokratik
yerel yönetim modeli olarak dünyaya armağanı:**

**Kent
Konseyleri**

ÇOCUKLAR-KIDEMLİ HEMŞEHRİLER- ENGELLİLER
MAHALLE KURULLARI
ÖZEL İLGİ GRUPLARI:

UCLG-MEWA
Kent Konseyleri'ne
destegini sürdürüyor...

2. BASKI

Bu yayın, Türkiye Yerel Gündem 21 Programı'nın şemsiyesi altında yürütülen
“Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması”

başlıklı proje kapsamında hazırlanmıştır.

Hazırlayan:

Sadun EMREALP

Türkiye Yerel Gündem 21 Programı
Ulusal Koordinatörü

Ocak 2010, İstanbul

Nisan 2010, İstanbul (İkinci Baskı)

UCLG-MEWA YAYINI
ISBN: 978-975-7741-55-8

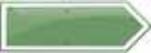
Baskı: Birmat Ltd.
0212 629 05 59

içindekiler

Önsöz	5	Gençlik Meclisleri	35	AB sürecinde Kent Konseyleri	56
Türkiye Yerel Gündem 21 Programı: Genel Çerçeve	8	Gençlik Meclisi neden gereklidir?	35	Kent Konseyleri'nin Avrupa Birliği'ne katılım süreci açısından önemi nedir?	56
Türkiye YG-21 Programı'nın Kent Konseyleri ile bağlantısı nedir?	8	Gençlik Meclisi'nin işlevi nedir?	37	AB'nin Kent Konseyleri'ne ilişkin değerlendirmesi nedir?	57
Türkiye YG-21 Programı'nın kazanımları, darboğazları, açılımları...	10	Gençlik Meclisi kimlerden oluşur?	39	Sıkça Sorulan Sorular	58
Türkiye YG-21 Programı sonlanırken, Kent Konseyleri ön plana çıkıyor...	12	Ulusal Gençlik Parlamentosu (UGP) nedir?	40	Belediye, Kent Konseyi'ni desteklemezse ne olacaktır?	58
Kent Konseyi, Belediye Kanunu'nda...	14	Özel İlgi Grupları	42	Kent Konseyi'ne "tüzel kişilik" kazandırılması gerekli midir?	59
Kent Konseyi Yönetmeliği nedir?	15	Çocuklar	42	Kent Konseyleri arasındaki koordinasyon için bir çatı örgütlenme gerekli midir?	60
Kent Konseyi Yönetmeliği'nin amacı nedir?	16	"Kıdemli hemşehriler"	44	Kent Konseyi için ayrı mekan gerekli midir?	61
Kent Konseyi'nin yapısı ve işleyişi	17	Engelliler	45	"Örnek uygulama" oluşturan Kent Konseyleri'ni başarılı kılan özellikler nelerdir?	62
Kent Konseyi nedir?	17	Mahalle ölçeğinde katılım	46	Kent Konseyi, YG-21 sürecini sona mı erdirmektedir?	63
Kent Konseyi tanımında yer alan "yönetişim" nedir?	18	Mahalle ölçeğinde katılım neden önemlidir?	46	"Kent Konseyleri" konulu yeni dönem projesi neleri içermektedir?	64
Kent Konseyi'nin oluşumu için hangi adımların atılması gereklidir?	19	Mahalle ölçeğinde katılımın yöntemleri nelerdir?	47	Eğitim ve kapasite geliştirme desteği	64
Kent Konseyi'nin organları nelerdir?	21	Çalışma Grupları	48	Bilgi paylaşımı	66
Kent Konseyi üyeleri, kimleri içermektedir?	22	Çalışma Grupları neden önemlidir?	48	"Çıkış stratejisi" geliştirilmesi	70
Kent Konseyi'nin görevleri nelerdir?	23	Çalışma Grupları hangi başlıklar altında ve nasıl oluşturulmaktadır?	49	Kent Konseyi Yönetmeliği	72
Kent Konseyi'nin çalışma ilkeleri neden önemlidir?	24	Eylem Planlaması	50	Sorumlu / Koordinatör kuruluşlar	77
Kent Konseyleri açısından, "yönergeler" neden önemlidir?	25	Eylem planlaması neden önemlidir?	50	UNDP-Türkiye	78
Kent Konseyleri açısından, hangi BM Zirveleri özel bir öneme sahiptir?	27	Eylem planlamasının işlevi nedir?	51	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	79
Kent Konseyi'ne Belediye tarafından nasıl kaynak sağlanacaktır?	29	Eylem planlamasının aşamaları nelerdir?	52	Ulusal Yönlendirme Kurulu'nun diğer üyeleri	80
Kent Konseyi bünyesindeki diğer katılımcı yapılar nelerdir?	30	Koordinasyon	53	Habitat için Gençlik Derneği	81
Kadın Meclisleri	31	Koordinasyon işlevi neden önemlidir?	53	UCLG-MEWA	82
Kadın Meclisi neden gereklidir?	31	Kent Konseyi'nin koordinasyonu nasıl sağlanacaktır?	54		
Kadın Meclisi'nin işlevi nedir?	32	Genel Sekreterlik, hangi ad altında sürdürülecektir?	55		
Kadın Meclisi kimlerden oluşur?	33				
Kadın Meclisleri Koordinasyon Ağı Nedir?	34				

YG-21 PROGRAMI ORTAKLARI, KENT KONSEYLERİNE ÖNCÜLÜK EDİYOR...

ADANA Kent Konseyi 01	AFYONKARAHİSAR Kent Konseyi 03	KARS Kent Konseyi 36	DOĞUBEYAZIT Kent Konseyi (Ağrı 04)	TEPEBAŞI Kent Konseyi (Eskişehir 26)	ÖDEMİŞ Kent Konseyi (Lzmir 35)
ANTALYA Kent Konseyi 07	ADİYAMAN Kent Konseyi 02	MALATYA Kent Konseyi 44	ÇANKAYA Kent Konseyi (Ankara 06)	YÜKSEKOVA Kent Konseyi (Izakkari 30)	BABAESKİ Kent Konseyi (Kırklareli 39)
BURSA Kent Konseyi 16	BATMAN Kent Konseyi 72	MANİSA Kent Konseyi 45	KUŞADASI Kent Konseyi (Aydın 09)	AKDENİZ Kent Konseyi (Mersin 33)	GÖLCÜK Kent Konseyi (Kocaeli 41)
DIYARBAKIR Kent Konseyi 21	BİTLİS Kent Konseyi 13	MARDİN Kent Konseyi 47	ALANYA Kent Konseyi (Antalya 07)	BAĞCILAR Kent Konseyi (İstanbul 34)	KIZILTEPE Kent Konseyi (Mardin 47)
ESKİŞEHİR Kent Konseyi 26	ÇANAKKALE Kent Konseyi 17	NEVŞEHİR Kent Konseyi 50	BANDIRMA Kent Konseyi (Balıkesir 10)	BAKIRKÖY Kent Konseyi (İstanbul 34)	TARSUS Kent Konseyi (Mersin 33)
İSTANBUL Kent Konseyi 34	DENİZLİ Kent Konseyi 20	SİNOP Kent Konseyi 57	TATVAN Kent Konseyi (Bilis 13)	BEŞİKTAŞ Kent Konseyi (İstanbul 34)	MALAZGİRT Kent Konseyi (Muş 49)
İZMİR Kent Konseyi 35	DÜZCE Kent Konseyi 81	TOKAT Kent Konseyi 60	İZNİK Kent Konseyi (Bursa 16)	BEYLİKDÜZÜ Kent Konseyi (İstanbul 34)	GÖREME Kent Konseyi (Nevşehir 50)
KOCAELİ Kent Konseyi 41	ERZİNCAN Kent Konseyi 24	TRABZON Kent Konseyi 61	MUDANYA Kent Konseyi (Bursa 16)	SARIYER Kent Konseyi (İstanbul 34)	KAYMAKLI Kent Konseyi (Nevşehir 50)
MERSİN Kent Konseyi 33	HAKKARİ Kent Konseyi 30	VAN Kent Konseyi 65	M. KEMALPAŞA Kent Konseyi (Bursa 16)	SİLİVRİ Kent Konseyi (İstanbul 34)	MUSTAFAPAŞA Kent Konseyi (Nevşehir 50)
SAKARYA Kent Konseyi 54	ANTAKYA Kent Konseyi (Hatay 31)	YALOVA Kent Konseyi 77	NİLÜFER Kent Konseyi (Bursa 16)	ŞİŞLİ Kent Konseyi (İstanbul 34)	ÜRGÜP Kent Konseyi (Nevşehir 50)
UŞAK Kent Konseyi 64		ZONGULDAK Kent Konseyi 67	OSMANGAZI Kent Konseyi (Bursa 16)	TUZLA Kent Konseyi (İstanbul 34)	ÜNYE Kent Konseyi (Ordu 52)
			ORHANGAZI Kent Konseyi (Bursa 16)	ZEYTİNBURNU Kent Konseyi (İstanbul 34)	ÇORLU Kent Konseyi (Tekirdağ 59)
			YENİŞEHİR Kent Konseyi (Bursa 16)	KARABURUN Kent Konseyi (Lzmir 35)	BOSTANICI Kent Konseyi (Van 65)
			GÜLPINAR Kent Konseyi (Çanakkale 17)	MORDOĞAN Kent Konseyi (Lzmir 35)	
			SILVAN Kent Konseyi (Diyarbakir 21)	ÖDEMİŞ Kent Konseyi (Lzmir 35)	

- Büyükşehir Belediyeleri
- İl Özel İdareleri
- İl Belediyeleri
- İlçe / Belde Belediyeleri

önsöz

Bu kılavuz, Türkiye Yerel Gündem 21 (YG-21) Programı kapsamında, bir düzine yıla yayılan uygulamaların sağladığı ivmeyle başlayan "Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması" başlıklı son aşama projesi kapsamında hazırlandı. Kılavuz, Türkiye YG-21 Programı'nda elde edilen engin deneyim ve bilgi birikiminin ışığında Kent Konseyi uygulamalarının kolaylaştırılmasını ve ilgili konularda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanmasını amaçlıyor.

Kılavuz'un ilk bölümleri, Kent Konseyleri ile Türkiye YG-21 Programı arasındaki bağlantıya ayrılmış bulunuyor. Bu bağlantının kurulması, Kent Konseyleri'nin, YG-21 süreçlerinin başlıca katılımcı yapısı olarak yasalarda yerini almış olduğuna dikkat çekilmesinden çok, bu yapılara işlerlik kazandırılması ve hedeflerine ulaşmaları açısından elzem olan "sürdürülebilir kalkınma" süreçleriyle bütünleşmeleri açısından büyük önem ve öncelik taşıyor. Bu doğrultuda, son aşama projesi kapsamında, YG-21 süreçlerinin, bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin ve içselleştirilmesinin sağlanması hedefleniyor.

Kent Konseyleri ile ilgili yasal ve kurumsal çerçevenin sunulması amacıyla, başlangıç bölümlerinde, Belediye Kanunu'nun 76. maddesine ve bununla bağlantılı olarak, Kent Konseyi Yönetmeliği'nin gerekçesi ve amacına yer veriliyor.

Kılavuz'un daha sonraki bölümleri, Kent Konseyleri'nin yapısı ve işleyişine ayrılmış bulunuyor. Bu bölümlerde, Kent Konseyi Yönetmeliği'nde getirilen çerçevenin ışığında, Konsey'in oluşumu,

organları, üyeleri, görevleri, çalışma ilkeleri, kaynakları gibi başlıca konular, uygulamada ön plana çıkan çeşitli sorular bağlamında ele alınıyor.

Kılavuzun daha sonraki bölümlerinde Kent Konseyi bünyesindeki katılımcı yapılar ele alınıyor. Bu bağlamda, Kadın Meclisleri, Gençlik Meclisleri, Özel İlgi Grupları, Mahalle ölçeğinde katılım ve Çalışma Grupları ile ilgili bölümlere yer veriliyor. Bu katılımcı yapılara, eylem planlamasına ilişkin bölüm eşlik ediyor. Bu yapıların ve süreçlerin bütünleyicisi ve "yapıştırıcısı" olarak da, koordinasyon işlevi vurgulanıyor.

Bu bölümlerdeki bilgilerin derlenmesinde, YG-21 Programı'nın daha önceki aşamalarında hazırlanan "YG-21 Uygulamalarına Yönelik Kolaylaştırıcı Bilgiler Elkitabı", önemli girdiler sağladı. Kent Konseyi'nin yasal dayanaklarına kavuşması sonrasında, bu Elkitabı'nın yeni duruma uyarlanacak şekilde gözden geçirilmesi yerine, Kent Konseyleri'ni ön planda tutan ayrı bir yayın hazırlanması gereği ortaya çıktı.

Konsey bünyesindeki katılımcı yapılar ile ilgili bölümleri, Kent Konseyleri'nin Avrupa Birliği'ne katılım süreci açısından taşıdığı önemin özel olarak vurgulanması amacıyla metne ilave edilen bölüm izliyor.

Kılavuz'un daha sonraki bölümünde, sıkça sorulan sorulara yer veriliyor. Kent Konseyleri bağlamında sorulması ve yanıtlanması gereken soruların listesinin oldukça uzun ve geniş kapsamlı olması karşısında, Kılavuz'un amaçları doğrultusunda, bu bölümün çerçevesi, en yaygın olarak karşılaşılan birkaç soru ile sınırlı tutuldu.

Son bölümde de, Türkiye YG-21 Programı'nın yeni (ve son) dönem projesi olarak geliştirilen proje kapsamındaki eğitim ve kapasite geliştirme, bilgi paylaşımı ve diğer destekleyici çalışmalar özetleniyor.

Bir anlamda "ekler" bölümü işlevini görecektir şekilde, Kılavuz'un işlevini arttırmak ve bir başvuru kaynağı olarak kullanılmasını sağlamak amacıyla, Kent Konseyi Yönetmeliği'nin tam metni de (6 Haziran 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişikliklerle birlikte) eklenmiş bulunuyor.

Kılavuz, genelde YG-21 Programı ve özelde son dönem projesinin sorumlu ve koordinatör kuruluşlarının kısa tanıtımıyla son buluyor.

Bu noktada, Kılavuz'un amacının, ilgili deneyimi paylaşmak ve "kolaylaştırıcı" bilgiler vermek olduğunun yeniden vurgulanması ve bu bağlamda, Kılavuz'da getirilen görüş ve önerilerin (Belediye Kanunu'ndan ve Kent Konseyi Yönetmeliği'nden yapılan alıntılar dışında) herhangi bir bağlayıcılığı olmadığını ve yoruma açık konulardan oluştuğunun belirtilmesi gerekiyor.

Aynı şekilde, bu Kılavuz'un, "Kent Konseyi Yönetmeliği Uygulama Kılavuzu" niteliğinde olmadığını da özenle altının çizilmesi gerekiyor. Yönetmelik, bir "şablon" sunmak yerine, geniş bir çerçeve çizdiğinden, ülke genelinde Kent Konseyi uygulamalarının, birbirinin aynı olacağını varsaymak, gerçekçi olmayacaktır. Kent Konseyi'ne yönelik yasal düzenlemelerin bir "sınırlama" olmaktan çok bir "açılım" olarak görülmesiyle, her Konsey'in kendi özelliklerini ön plana çıkarmasının ve diğer kentlerden farklılıklar göstermesinin önü açılacaktır. Bu bağlamda, YG-21 Programı kapsamındaki deneyimin açıkça ortaya koyduğu gibi, Kent Konseyi uygulamalarındaki farklılaşma, özellikle de belirli kentlerin "en iyi uygulama" örnekleri oluşturması, Konsey'in yapısından çok *işleyişine* bağlı olduğundan, Kılavuz da "yapı" ile "işlev" arasındaki köprülerin güçlendirilmesine yönelecek şekilde hazırlanmış bulunuyor.

Gelinen noktada, Kent Konseyi Yönetmeliği'nin, ülke genelinde Kent Konseyi'ne kuşkulu bakışların büyük ölçüde giderilmesinde önemli bir rol oynadığı

görülüyor. Önceki yıllarda olduğu gibi, Konsey'in "dış güçlerin dayatması" sonucu kurulan bir yapı, Belediye Meclisi'nin yerini almaya çalışan bir oluşum, kentteki sivil toplum kuruluşlarını temsil etme yetkisini kendisinde gören yeni bir "kurum" gibi, kuşku ve çekingenlik içeren yaklaşımlara sık rastlanmaz oldu... Buna karşılık, yasada yer aldığı için "göstermelik de olsa" kurulması gereken, ne işe yarayacağı belirsiz, Belediye'ye "bağlı" (veya "yük" olan) yeni bir organ olarak görülme eğilimi, yaygınlığını koruyor.

Bu bağlamda, Kılavuz'un, Kent Konseyi'nin Yönetmelikte tanımlanan "ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yönetim mekanizması" olarak görüldüğü kentlerin sayısının artmasına katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Geriyeye, yerel düzeyde gerçekleştirmek üzere yola çıktığı "sürdürülebilir kalkınma" hedefini "yerel yönetim" ile kaynaştırmayı başaran, bu özelliğiyle bir "yerel demokrasi okulu" işlevi gören Türkiye YG-21 Programı'nın sağladığı ivmeyle, yalnızca katılımcı yapıların değil, "yönetişim" ilkelerinin de yasal dayanaklarına kavuşmasının yolunu döşeyen değerli Program ortaklarını, büyük takdir ve teşekkürle anmak kalıyor.

İlk olarak, başlangıçtan bu yana YG-21 Programı'na kesintisiz destek veren, Birleşmiş Milletler'e bağlı kuruluşlar ile yerel paydaşlar arasındaki ortaklığın dünya ölçeğindeki en etkili ve göz alıcı örneklerinden birisini oluşturan UNDP-Türkiye yöneticilerine teşekkürlerimizi sunmak istiyorum. Bu destek ve işbirliğinin, YG-21 Programı'nın son aşama projesi kapsamında da güçlenerek devam etmesi, ayrı bir anlam ve önem taşıyor.

Türkiye YG-21 Programı'nın (ve yeni projenin) Ulusal Yönlendirme Kurulu'nda yer alan merkezi yönetim kuruluşlarının değerli temsilcilerine de teşekkürlerimizi sunmayı bir borç biliyorum. Başbakanlık (Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı), Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Dışişleri Bakanlığı, Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve diğer Kurul üyeleri, çalışmalarımızın her aşamasında büyük destek verdi.

Özellikle İçişleri Bakanlığı'nın yayınlamış olduğu YG-21 konulu Genelgeler, uygulamaların yasal ve kurumsal sürdürülebilirliği açısından tutunacak önemli bir dal sağladı. Aynı şekilde, Kent Konseyi Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerle ilgili çalışmaların, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün öncülüğündeki katılımcı bir süreçle yürütülmüş olması, örnek bir uygulama oluşturdu.

Başlangıçtan bu yana gençlik çalışmalarının koordinasyonunu üstlenen Habitat için Gençlik Derneği'ni büyük bir özveri ve gönüllülükle bu günlere taşıyan, gençlik hareketinin kurumsal altyapısını oluşturan Ulusal Gençlik Parlamentosu'nun kurulması ve güçlenmesi sürecinde emeği geçen, adlarını burada sıralamam mümkün olmayan sevgili gençlerin her birine, "kıdemli genç" dostum Sezai Hazır'ın şahsında, teşekkürlerimizi sunmayı bir borç biliyorum. Bu noktada, YG-21 Programı'nın farklı aşamalarında, kadın ve gençlik çalışmaları ile iletişim ağının "kolaylaştırıcılığı" gibi zorlu görevleri üstlenerek büyük başarıyla yürüten çalışma arkadaşlarımdan tamamının gençlerden oluşmasının rastlantı olmadığını vurgulamadan geçmek istemiyorum.

VTR Araştırma Yapım Yönetim de YG-21 Programı süresince hep yanımızda oldu. Toplantılarımızın görsel kayıtlarını tutarak hafızamızı oluşturan, hazırladıkları filmlerle öykümüzü anlatan, bilgi paylaşımı sağlayan, ufukumuzu genişleten sevgili dostlarımıza da tüm Program ortakları adına teşekkürlerimizi sunmak istiyorum.

UCLG-MEWA Bölge Teşkilatı'ndaki sorumluluklarımı paylaşan ve YG-21 Programı'na çeşitli yönlerden katkıda bulunan değerli çalışma arkadaşlarımdan her birine, ayrı ayrı şükranlarımı sunarken, diğer yayınlarımız gibi, bu Kılavuz'un da tasarımını yapan sevgili Besim Dalgıç'ın kulaklarını ayrıca çınlatmak istiyorum.

YG-21 Programı ortağı kentlerde katılımcı süreçlerin koordinasyonunu üstlenen YG-21 Genel Sekreterleri, elde edilen uluslararası başarının alçakgönüllü mimarları oldular. Bu sürecin çeşitli aşamalarında görev alanlara ve emeği geçenlere şükranlarımızı sunmayı bir borç biliyorum, başarının

"anahtarı" niteliğindeki bu önemli işlevlerinin bundan böyle Kent Konseyleri bağlamında, güçlenerek devam edeceğine inanıyoruz.

Kılavuz'da yer alan bilgilerdeki herhangi bir maddi hata, bilgilerin eksikliği ve yetersizliği ve benzeri olumsuzlukların tüm sorumluluğunu, YG-21 Programı'nın etkin deneyim ve bilgi birikiminin ışığında Kılavuz'u kaleme alma onurunu taşıyan Ulusal Koordinatör olarak, gönülden üstlenmekle birlikte, Kılavuz'un gerçek yazarlarının, YG-21 süreçleri bağlamında "yerel yönetim" anlayışının gelişmesine öncülük eden ve Kent Konseyleri'nin yasal ve kurumsal dayanaklarına kavuşmasını sağlayan örnek uygulamaları oluşturan, başta yerel yöneticilerimiz olmak üzere, bu harekete katılan, sahip çıkan ve özveriyle sürdüren "yerel kahramanlar" olduğunu vurgulamak istiyor ve her birini takdir ve şükranla anmayı bir borç biliyorum.

Türkiye YG-21 Programı'nın son aşama projesi kapsamında, demokratik yerel yönetim temelinde sürdürülebilir kalkınmanın yerelleştirilmesini hedefleyen YG-21 süreçlerinin, bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin ve içselleştirilmesinin sağlanması hedefi doğrultusunda hazırlanan bu Kılavuz'un, Kent Konseyi uygulamalarının kolaylaştırılmasında ve ilgili konularda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanmasında yararlı olmasını diliyoruz.

Sadun Emrealp
Türkiye YG-21 Programı Ulusal Koordinatörü ve
UCLG-MEWA Genel Sekreter Yardımcısı

Türkiye Yerel Gündem 21 Programı: Genel Çerçeve

Türkiye YG-21 Programı'nın Kent Konseyleri ile bağlantısı nedir?

1992 yılında Rio'da düzenlenen BM Yeryüzü Zirvesi'nde "**sürdürülebilir kalkınma**", tüm insanlığın 21. yüzyıldaki ortak hedefi olarak benimsenmiş ve bu hedefe ulaşılmasına yönelik ilkeleri ve eylem alanlarını ortaya koyan "**Gündem 21**" başlıklı belge, tüm BM üyesi ülkelerce kabul edilmiştir. Gündem 21'in

28. bölümünde, tüm yerel yönetimlerin, sürdürülebilir kalkınmaya yönelik katılımcı eylem planlaması niteliğindeki "**Yerel Gündem 21**" girişimlerini başlatmaları ve desteklemeleri karara bağlanmıştır.

Türkiye'deki Yerel Gündem 21 (YG-21) uygulamaları, 1997 yılı sonunda, UNDP - Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın desteğiyle, UCLG-MEWA - Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler, Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı'nın (önceki adıyla IULA-EMME'nin) koordinatörlüğünde yürütülen bir proje kapsamında başlatılmış, daha sonraki yıllarda ise "proje" çerçevesinden çıkarılarak, "**Türkiye YG-21 Programı**"na dönüştürülmüştür. UNDP ile Hükümetimiz arasında imzalanan Ülke İşbirliği Anlaşması'nda "iyi yerel yönetişimin ve yerel demokrasinin geliştirilmesindeki temel araç" olarak tanımlanan YG-21 Programı, uluslararası bir başarı yakalamış bulunmaktadır.

Türkiye YG-21 Programı'nın birbirini izleyen aşamaları ve projeleri, Bakanlar Kurulu'nun çeşitli tarihlerde almış olduğu kararlarla desteklenmiş ve "Milletlerarası Antlaşma" olarak, aşağıdaki sırayla, Resmi Gazete'de yayımlanmıştır:

- "**Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin Teşviki ve Geliştirilmesi**" Projesi (6 Mart 1998 tarihli ve 23278 sayılı Resmi Gazete);
- "**Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin Teşviki ve Geliştirilmesi Projesi'nin Genişletilmesi Amaçlı Revizyon**" (8 Şubat 1999 tarihli 23605 sayılı Resmi Gazete);
- "**Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin Uygulanması**" Projesi (22 Ocak 2001 tarihli ve 24295 sayılı Resmi Gazete);
- "**Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin Uygulanması Projesi'nin Genişletilmesi Amaçlı Revizyon**" (4 Aralık 2001 tarihli ve 24603 sayılı Resmi Gazete);
- "**Türkiye'de Yerel Demokratik Yönetişimi Teşvik Amacıyla Sürdürülebilir İlişkiler Ağı Kurulması**" Projesi (11 Haziran 2003 tarihli ve 25135 sayılı Resmi Gazete);
- "**Türkiye YG-21 Yönetişim Ağı Yoluyla BM Johannesburg Uygulama Planı'nın Yerelleştirilmesi**" Projesi (12 Kasım 2003 tarihli ve 25287 sayılı Resmi Gazete);
- "**Türkiye YG-21 Yönetişim Ağı Yoluyla BM Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin Yerelleştirilmesi**" Projesi (24 Nisan 2007 tarihli ve 26502 sayılı Resmi Gazete);
- "**Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması**" Projesi (imzalandı; Resmi Gazete'de yayımlanma aşamasında).

İçişleri Bakanlığının 19 Mart 1998, 7 Kasım 2000 ve 18 Temmuz 2007 tarihli Genelgeleri de YG-21 süreçlerinin gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştur.

UNDP tarafından, katılımcı-demokratik “yerel yönetim” uygulamalarının dünyadaki en iyi örneklerinden biri olarak kabul edilen Türkiye YG-21 Programı'nın bu başarısının ardında, kamu kuruluşları, yerel yönetimler ve sivil toplum üçgeninde yerel karar alma süreçlerini geliştirerek ve zenginleştirerek, Türkiye’de yeni bir “yerel yönetim” modelinin gelişmesini sağlaması yatmaktadır. Bu modelin merkezinde yer alan Kent Konseyleri, “kentine sahip çıkma”, “aktif katılım” ve “çözümde ortaklık” ilkeleri bütünlüğünde, kentleri sürdürülebilir geleceğe taşıyan bir “ortaklık” yapısı olarak şekillenmiştir.

Belediyelerin öncülüğünde, yerel “paydaşları” biraraya getirerek tüm kenti kucaklayan bir “ortak akıl” oluşturulmasını sağlayan bu benzersiz ortaklık modeli, aynı zamanda Kadın ve Gençlik Meclisleri, Engelliler, Çocuklar ve Yaşlılar için platformlar, Mahalle ölçeğinde katılım ve Çalışma Grupları başta olmak üzere, diğer katılımcı yapılar ve süreçler için de çok elverişli bir şemsiye işlevini görmektedir.

Kent Konseyi modelinin dünya ölçeğindeki başarısı

Türkiye YG-21 Programı kapsamındaki yerel yönetim uygulamaları, 2001 yılında UNDP tarafından, dünyadaki en başarılı uygulamalardan biri olarak seçilmiş ve "en iyi uygulama" örneği olarak, BM Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde tanıtılacağı bildirilmiştir. Bu bağlamda, Eylül 2002'de Johannesburg'da (Güney Afrika) düzenlenen bu Zirve sırasında Türkiye YG-21 Programı, bizzat T.C. Cumhurbaşkanı tarafından, "en iyi uygulama" olarak sunulmuştur. Bu başarı, YG-21 süreçlerinin başlıca katılımcı yapısı olan Kent Konseyleri'nin 2005 yılında çıkarılan yeni Belediye Kanunu'na dahil edilmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Kent Konseyleri'nin bu şekilde yasal dayanaklarına kavuşmasının ardından, Birleşmiş Milletler tarafından Haziran 2007'de Viyana'da (Avusturya) düzenlenen "7. Küresel Forum" sırasında Türkiye YG-21 Programı kapsamındaki Kent Konseyi uygulamaları, UNDESA (Birleşmiş Milletler Kamu Yönetimi ve Kalkınma Yönetimi Bölümü) tarafından, "demokratik yönetim" alanında, dünyadaki en başarılı uygulamalardan biri olarak tanıtılmıştır.

Türkiye YG-21 Programı'nın kazanımları, darboğazları, açılımları...

Türkiye YG-21 Programı'nın, uzun bir liste oluşturan çok-yönlü kazanımları arasında şunlar ön plana çıkmaktadır:

- Başta "sürdürülebilir kalkınma" ve "Binyıl Kalkınma Hedefleri" olmak üzere, Birleşmiş Milletler zirvelerinde benimsenen küresel hedefler konusunda bilgi ve bilinç düzeyinin artması ve bu hedeflerin yerel düzeyde yaşama geçirilmesine yönelik yapıların ve süreçlerin gelişmesi sağlanmıştır.
- Kentsel çevreden tarihsel-kültürel mirasın korunmasına, tüketici haklarından "engelsiz kentler" oluşturulmasına uzanan geniş çerçevede, kentsel haklar konusundaki bilgi ve bilinç düzeyinin artması sağlanmıştır.
- YG-21 Programı kapsamında, geniş anlamda sivil toplumun ve diğer paydaşların yerel karar alma süreçlerine katılımı konusunda, daha önceden var olmayan katılımcı yapıların oluşturulması ve bunlara işlerlik kazandırılmasıyla, ülkede demokratik "yerel yönetim" alanında önemli bir boşluk doldurulmuştur.
- YG-21 süreçlerinin başlıca katılımcı yapıları olan ve "yerel yönetim" in en geniş kapsamlı örneklerini oluşturan Kent Konseyleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu (Madde 76) ile güçlü bir yasal dayanağa kavuşmuştur. Kent Konseyleri'nin YG-21 Programı ile bağlantısına Kent Konseyi Yönetmeliği'nde açıkça yer verilmiştir.
- Kadınların karar alma süreçlerine etkin olarak katılımının teşviki ve toplumsal cinsiyet bakış açısının tüm politika ve stratejilere yansıtılması amacıyla, Kadın Meclisleri kurulmuştur. Kadın Meclisleri, kendi aralarında, ulusal ölçekli bir koordinasyon ve dayanışma ağı oluşturmuşlardır.
- Gençlerin kapasitelerinin geliştirilmesi ve gençliğin her alanda karar alma süreçlerine katılımının sağlanması amacıyla, Gençlik Meclisleri kurulmuştur. Gençlik Meclisleri'nin ulusal ölçekli çatısını oluşturan "Ulusal Gençlik Parlamentosu" tarafından yürütülen kampanyanın etkisiyle, seçilme yaşı 30'dan 25'e indirilmiştir.
- Özel İlgi Grupları olarak adlandırılan bedensel ve zihinsel engellilerin, yaşlıların ("kıdemli hemşehriler") ve çocukların, Kent Konseyleri'nin şemsiyesi altındaki katılımcı mekanizmalara etkin olarak katılımları sağlanmıştır.
- Mahalle ölçeğindeki çalışmalar kapsamında oluşturulan mahalle kurulları ve benzeri yapılar, özellikle yoksul ve dezavantajlı kesimlerin seslerini duyurması ve katılımcı süreçlerin belde halkının gündelik yaşamında ifadesini bulmasının önünü açmıştır. Bu çalışmalar, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 9. maddesine de yansımıştır.
- Çalışma Grupları, belirlenen öncelikli konularda derinlemesine çalışmalar yapabilecek zamana ve birikime sahip, farklı sektörlerden, kuruluşlardan ve disiplinlerden gelen kişileri, yerel sürdürülebilir kalkınma eylem planlamasının farklı bileşenleri etrafında buluşturan önemli bir katılımcı mekanizma olarak, kurumsallaşmıştır.
- Yerel paydaşların katılımı ve görüş birliğiyle hazırlanmış, ilgili kentlerin sürdürülebilir kalkınma hedef, politika ve strateji ve eylem tekliflerini içeren Eylem Planları'nın hazırlanması ve uygulanması konusunda önemli gelişmeler kaydedilmiştir.
- YG-21 Programı, belde halkının örgütlü ve örgütsüz kesimlerinin, kendilerine en yakın kamusal örgütlenme olan yerel yönetimlerin karar mekanizmalarında yer almalarını sağlayan mekanizmaların gelişmesine olan katkılarının yanısıra, geniş yelpazedeki paydaşlar arasında hoşgörü, karşılıklı saygı, uzlaşma ve ortak noktalarda buluşmaya dayalı bir siyasal kültürün gelişmesine de önemli katkılarda bulunmuştur.

Öte yandan, YG-21 Programı kapsamındaki demokratik yerel yönetim uygulamalarına, yalnızca başarılar ve kazanımlar değil, uzun bir liste oluşturan sıkıntılar ve darboğazlar da eşlik etmektedir. Bunlar arasında ön plana çıkanlar, aşağıda özetlenmektedir:

- Kent Konseyi'nin, yasada yer aldığı için "göstermelik de olsa" kurulması gereken, Belediye'ye "bağlı" (veya "yük" olan) yeni bir organ olarak görülme eğilimi, yaygınlığını korumaktadır. Kent Konseyi'nin, Yönetmelik'te tanımlanan "ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yönetim mekanizması" olarak görüldüğü kentlerin sayısı, azınlıkta kalmayı sürdürmektedir.
- Her ne kadar Kent Konseyi yasal dayanaklarına kavuşmuş olsa da, bu katılımcı yapıların YG-21 süreçleri ile bağlantısının, yeterince güçlü olarak kurulamadığı görülmektedir. YG-21 sürecinin bütününden kopuk olarak işlemesi durumunda Konsey'in, öngörülen hedeflere ulaşması ve kendisinden beklenen işlevleri yerine getirmesi konusunda sıkıntılar çekilmektedir.
- Genelde, "demokratik yönetim" ilkelerinin, üst düzey kamu yöneticileri tarafından yeterince içselleştirilmemiş olması ve buna bağlı olarak da politikalara ve programlara yansımalarının sınırlı kalışı nedeniyle, başta merkezi yönetim kuruluşları olmak üzere, ilgili konuya sahip çıkılma, teşvik edilme ve desteklenmesi yetersiz kalmaktadır.
- Ulusal medyanın/basının demokratik yönetim uygulamalarına genelde ilgisiz kalması, bu uygulamaların tabana yayılmasının ve gündelik yaşamın bir parçasına dönüşmesinin önünü açabilecek kitle iletişim araçlarının desteğinin yetersiz kalmasına yol açmaktadır.
- Özel sektörün, demokratik yönetim süreçlerine ve Kent Konseyi gibi çok-ortaklı yapılara katılımı ve katkısı sınırlı kalmayı sürdürmektedir.

Özellikle, "sosyal sorumluluk" anlayışının, genelde kaynak sağlayan kuruluşun kendi reklamını yapmasına indirgenmekte olması nedeniyle, özel sektör kuruluşları ile toplumsal ortaklıkların oluşması konusunda darboğazlar yaşanmaktadır.

- "Sivil toplum" kavramı üzerindeki yorum farklılıkları nedeniyle, Kent Konseyi bünyesindeki katılımcı platformlarda sivil toplum kuruluşlarının niteliği ve konumu, tartışma konusu yapılabilmektedir. Öte yandan, bu kuruluşların artan katılımının, dar siyasal çıkarların izlenmesi için bir fırsat olarak görülmesi yönündeki eğilim, yaygınlığını korumaktadır. Bu ve benzeri olumsuz gelişmelerin, sivil toplum kanadından birçok kişinin veya kuruluşun süreçten uzaklaşmasına yol açtığı, sıklıkla görülmektedir.
- Çalışma gruplarının ve diğer katılımcı yapıların girdileriyle beslenmeyen, uygulamaya gereken ağırlığı vermeyen Kent Konseyleri'nin, etkisiz bir girişim olarak kalması ve beklentileri boşa çıkarması, bu katılımcı yapıya olan ilginin ve inancın azalmasına yol açmakta ve paydaşların süreçten kopuşlarını hızlandırmaktadır.

YG-21 süreçlerinin gelişmesi ve kurumsallaşması yönünde çekilen tüm sıkıntılara rağmen, Türkiye YG-21 Programı'nın genelde bir "yerel demokrasi okulu" işlevini görmüş olması, geleceğe açılan yolda, demokratik yerel yönetim uygulamalarına ışık tutmaktadır.

Hükümetimiz ile UNDP arasında imzalanan Ülke İşbirliği Anlaşması'nda, "iyi yerel yönetişimin ve yerel demokrasinin geliştirilmesindeki temel araç" olarak tanımlanan Türkiye YG-21 Programı, bu özelliğiyle, adem-i merkezîyetçilik ve demokratikleşme süreci ile birlikte Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecini de hızlandıran bir sosyal dönüşümü tetikleyecek güçte olduğunu ortaya koymuştur.

**Türkiye YG-21
Programı
sonlanırken,
Kent Konseyleri ön
plana çıkıyor...**

Türkiye YG-21 Programı'nın şemsiyesi altında yürütülmekte olan "*Türkiye YG-21 Yönetişim Ağı Yoluyla BM Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin Yerelleştirilmesi*" başlıklı dördüncü aşama projesi kapsamındaki faaliyetler, Haziran 2009 sonu itibariyle tamamlanmıştır. Buna karşılık, 29 Mart 2009 tarihinde yapılan yerel seçimlerin ışığında, özellikle 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ile yasal dayanağa kavuşan Kent Konseyleri'nin desteklenmesi ve yerel demokratik yönetişimin güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması açısından YG-21 Programı'nın belirli bir süre daha devam etmesi kararlaştırılmıştır. Bu son aşamada, demokratik yerel yönetişim temelinde sürdürülebilir kalkınmanın yerelleştirilmesini hedefleyen YG-21 süreçlerinin, bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin ve içselleştirilmesinin sağlanması hedeflenmektedir. Bununla bağlantılı olarak da, ilgili konularda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanması öngörülmektedir.

Bu amaçla geliştirilen "*Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetişim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması*" başlıklı devam projesinin uygulanmasına, Ekim 2009 itibariyle başlanmış bulunmaktadır. Proje kapsamında üç ana hedef belirlenmiştir:

İlk olarak, kapasite geliştirme programları yoluyla, Kent Konseyleri'nin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetişim uygulamalarının içselleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu ana hedef doğrultusunda:

- Kent Konseyleri'nin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ve ilgili Yönetmelik hükümlerine uygun bir şekilde çalışması yönünde eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması;
- Seçilmiş ve atanmış yerel yöneticilerin Kent Konseyleri ve yönetişim ile ilgili konulardaki bilgi düzeylerinin artırılmasına yönelik eğitim ve kapasite geliştirme programları yürütülmesi; Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ile ilgili gerekçede de vurgulanan "Kent konseylerinin sivil bir yapı olma niteliği" doğrultusunda, sivil toplum kuruluşlarının Kent Konseyleri'ne en geniş şekilde ve etkin olarak katılımı konusunda eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması;

- Kent Konseyleri'nin bünyesinde oluşturulan Kadın Meclisleri'nin etkin bir şekilde çalışması ve aralarındaki işbirliğinin ve koordinasyonun güçlendirilmesi yönünde eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması; ve
- Kent Konseyleri'nin bünyesinde oluşturulan Gençlik Meclisleri'nin etkin bir şekilde çalışması ve aralarındaki işbirliğinin ve koordinasyonun (Ulusal Gençlik Parlamentosu'nu da kapsayacak şekilde) güçlendirilmesi yönünde eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması, hedeflenmektedir.

İkinci olarak, Kent Konseyleri arasındaki ve her Kent Konseyi'nin kendi içerisindeki bilgi akışı, iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesine yönelik teknik destek sağlanması hedeflenmektedir. Bu ana hedef doğrultusunda:

- Kent Konseyleri ile ilgili bilgilerin, uluslararası, ulusal ve yerel düzeylerde bir "bilgi santrali" işlevini görebilecek şekilde derlenmesi ve paylaşımı;
- Kent Konseyleri'nin kendi paydaşları arasındaki iletişimin ve bilgi akışının geliştirilmesi amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinden ve özellikle yaygın mobil teknolojilerden etkin olarak yararlanılmasının teşviki ve desteklenmesi; ve
- Kent Konseyleri'nin kendi hedefleri doğrultusunda işlev görmelerini desteklemek amacıyla, özellikle belde halkının yoksul ve diğer dezavantajlı kesimlerinin temsiline ağırlık verilecek şekilde, Kent Konseyleri için bir İletişim Stratejisi geliştirilmesi, hedeflenmektedir.

Üçüncü olarak, Proje süresi içerisinde, YG-21 süreçlerinin bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin sağlanması ve ilgili çalışmaların pekiştirilmesini sağlayacak adımların atılması hedeflenmektedir. Bu ana hedef doğrultusunda:

- İlgili eğitim ve kapasite geliştirme çalışmalarının öncelikli konulara odaklanmasının sağlanması açısından, Kent Konseyleri'nin desteklenmeye ve güçlendirmeye ihtiyaç duyulan yönlerinin belirlenmesi amacıyla, bir İhtiyaç Analizi çalışması yürütülmesi;
- "Kentimiz BM Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni Destekliyor!" başlıklı kampanya kapsamındaki çalışmaların devamı ve pekiştirilmesinin sağlanması;
- Belediyelerin Kent Konseyleri ile kurumsal bağlantılarının, stratejik planlar, uygulama programları ve bütçelerdeki yansımaları da dikkate alınacak şekilde, güçlendirilmesinin teşviki; ve
- Demokratik yerel yönetişime dayalı YG-21 süreçlerinin, bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin ve bu konuda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanması, hedeflenmektedir.

ÇANKAYA KENT KONSEYİ

Kent Konseyi, Belediye Kanunu'nda...

YG-21 Programı'nın başlangıç aşamasında, 6 Mart 1998 tarihli Resmi Gazete'de, henüz Kent Konseyleri'nden söz edilmezken, "Yerel sorunların, bunların nedenlerinin ve bunların çözümüne yönelik faaliyet alanlarının belirlenmesi amacıyla, yerel ilgi grupları arasındaki diyalogun geliştirilmesine yönelik bir danışma forumu şeklinde, kent ölçeğinde bir katılım mekanizması oluşturulması" hedefine yer verilmektedir.

Oldukça kısa sayılabilecek bir dönemde uygulamaların hız kazanmasının ardından, kurulması öngörülen katılımcı mekanizmanın, "danışma forumu"nun çok ötesine geçerek, Kent Konseyleri'ne dönüştüğü görülmektedir. Bu bağlamda, 12 Kasım 2003 tarihli Resmi Gazete'de Kent Konseyleri, "Türkiye'ye özgü bir yapılanmayla, merkezi yönetimi, yerel yönetimi ve sivil toplumu bir işbirliği ortaklığı çerçevesinde bir araya getiren benzersiz yönetim mekanizmaları" olarak tanımlanmaktadır.

2005 yılında çıkarılan Belediye Kanunu'nun hazırlık çalışmaları sırasında, Kent Konseyi ile ilgili 76. maddenin, bu yaklaşım doğrultusunda ve Türkiye YG-21 Programı kapsamında oluşturulan Kent Konseyleri uygulamalarının ışığında geliştirilmiş olduğu görülmektedir.

Bu bağlamda, Türkiye Yerel Gündem 21 Programı'nın en önemli kazanımlarının başında, tüzel kişiliği bulunmayan Kent Konseyleri'nin "meşru" katılımcı yapılar olarak yaşantımıza girmesi, ardından da 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. Maddesinde kendisine yer bulması gelmektedir.

KUŞADASI
Kent Konseyi
(Aydın 09)

KUŞADASI KENT KONSEYİ

BATMAN
Kent Konseyi
72

BANDIRMA
Kent Konseyi
(Balıkesir 10)

(5393 sayılı Belediye Kanunu)

Kent konseyi

MADDE 76. - Kent konseyi, kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır.

Belediyeler kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, varsa üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasî partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlar.

Kent konseyinde oluşturulan görüşler belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir.

Kent konseyinin çalışma usûl ve esasları İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

BATMAN KENT KONSEYİ

Kent Konseyi Yönetmeliği nedir?

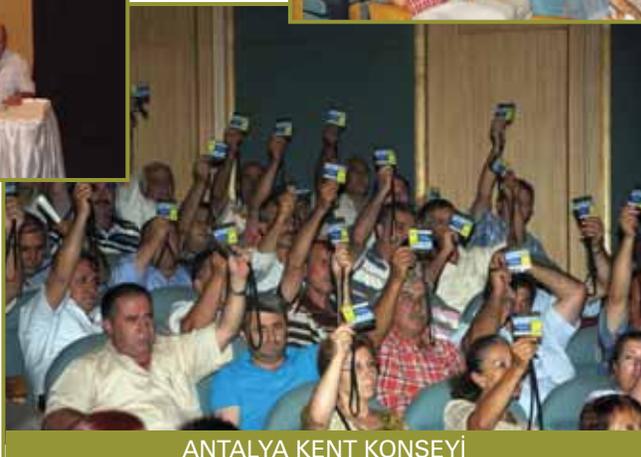
Madde 76'nın son paragrafında, "Kent konseyinin çalışma usûl ve esasları İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir", ifadesi yer almaktadır. Bu hüküm uyarınca, ilk taslakları YG-21 Programı ortaklarının katkılarıyla hazırlanan ve daha sonradan İçişleri Bakanlığı tarafından son şekli verilen Kent Konseyi Yönetmeliği, 8 Ekim 2006 tarihli ve 26313 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kent Konseyi Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonra, ülke genelinde yaygın olarak oluşturulmaya başlanan Kent Konseyleri'ne katılan farklı paydaşlar tarafından, uygulamada karşılaştıkları çeşitli sıkıntılar ve darboğazlar dile getirilmeye başlanmıştır. Bu bağlamda, Nisan 2008 içinde İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından, Kent Konseyi Yönetmeliği'nin gözden geçirilmesi ve gerekli değişikliklerin yapılması amacıyla bir çalışma başlatılmıştır.

YG-21 Programı kapsamında, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde yürütülen Kent Konseyi konulu bölgesel ölçekli toplantılar, Yönetmelik'te yapılması öngörülen değişikliklerle ilgili katılım ve mutabakat sürecinin genişletilmesi açısından benzersiz bir fırsat niteliğini taşımıştır.

Geniş bir katılımı elde edilen görüş ve önerilerin ışığında, 2009 yılının başlarında, Yönetmelik'te birtakım değişiklikler yapılmıştır. "Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" 6 Haziran 2009 tarihli ve 27250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

ALANYA
Kent Konseyi
(Antalya 07)

ANTALYA KENT KONSEYİ

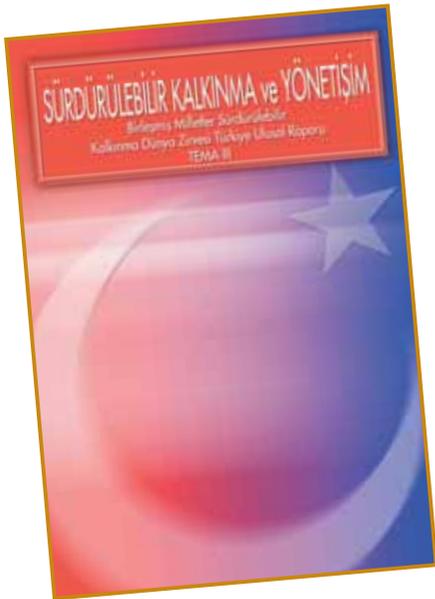
Kent Konseyi'nin Yapısı ve İşleyişi

Kent Konseyi nedir?

Yönetmelikte "Tanımlar" başlığı altında Kent Konseyi için getirilen tanım, Belediye Kanunu'nun çizdiği geniş çerçeveyi güçlendirmekte ve zenginleştirmektedir.

Buna göre:

"MADDE 4 - (1) b) Kent konseyi: Merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun ortaklık anlayışıyla, hemşehrlik hukuku çerçevesinde bulunduğu; kentin kalkınma önceliklerinin, sorunlarının, vizyonlarının sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetim mekanizmalarını (ifade eder.)"

ÇANAKKALE KENT KONSEYİ

DENİZLİ KENT KONSEYİ

Kent Konseyi tanımında yer alan "yönetişim" nedir?

Dünya genelinde "(iyi) yönetim" kavramına oldukça farklı tanımlar getirildiği görülmekte birlikte, Türkiye'de Avrupa Birliği tarafından benimsenen "yönetişim" kavramı esas alınmaktadır. Avrupa Birliği tarafından 2001 yılında benimsenen "Avrupa Yönetişimi" başlıklı belgede "iyi yönetim", demokratik ve katılımcı bir yönetim anlayışı olarak tanımlanmakta ve bunu oluşturan temel ilkeler olarak, "katılım, yerellik, saydamlık, hesap verilebilirlik, çalışma uyumu ve etkinlik" gösterilmektedir.

Kent Konseyi Yönetmeliği'nde "Tanımlar" başlığı altında, "yönetişim" için şu tanım getirilmektedir: **"MADDE 4 - (1) d) Yönetişim: Saydamlık, hesap verebilirlik, katılım, çalışma uyumu, yerindenlik ve etkinlik gibi kriterlere dayanan, çok aktörlü ve toplumsal ortaklıklara dayalı yönetim anlayışını (ifade eder)."**

Yönetmelik'teki bu tanımın, Avrupa Birliği tarafından benimsenen "yönetişim" tanımı ile tam bir uyum içerisinde olduğu görülmektedir.

DIYARBAKIR KENT KONSEYİ

SİLVAN KENT KONSEYİ

Kent Konseyi'nin oluşumu için hangi adımların atılması gereklidir?

Yönetmelik'te Kent Konseyi'nin oluşumu için gerekli ilk adımlar, Madde 5 kapsamında düzenlenmektedir.

Buna göre:

Kent konseyinin oluşumu

MADDE 5 - (1) Kent Konseyleri belediye teşkilatı olan yerlerde, mahalli idareler genel seçim sonuçlarını izleyen 3 ay içinde, 8 inci maddede belirtilen üyelerden oluşur.

(2) Kent konseyi genel kurulu ilk toplantısını yapmak üzere belediye başkanının çağrısı ile toplanır. Belediye başkanının başkanlığında toplanan genel kurul, toplantıyı idare etmek üzere üyeleri arasından en az üç kişiden oluşan divan kurulunu seçer.

(3) Divan kurulunun oluşturulmasından sonra, kent konseyi yürütme kurulu ve kent konseyi başkanı seçilir.

Kent Konseyi'nin oluşumu yönündeki başlangıç adımlarının, YG-21 Programı'nda elde edilen deneyimin ışığında atılması önerilmektedir. Bu yolla, kapsamı giderek genişleyen ve içeriği derinleşen çok-yönlü, çok-sektörlü çalışmaların yürütülmesi için gerekli ivmenin sağlanması kolaylaşacaktır.

Bu bağlamda, başlangıç aşamasında dikkate alınması önerilen hususların başında, Belediye Başkanı'nın çağrısı ile toplanacak olan Genel Kurul'a davet edilecek kuruluşların belirlenmesine özen gösterilmesi gelmektedir. Bu konuda, Yönetmeliğin 8. maddesi genelde net çizgilere sahip bir çerçeve sunmakla birlikte, özellikle (f) fıkrasındaki "ilgili derneklerin ve vakıfların temsilcileri" ifadesine ilişkin farklı yorumlar getirilebildiği görülmektedir. Bu konuda, özellikle, Belediye Başkanı'nın kendisine yakın gördüğü dernek ve vakıfları davet ederken, diğerlerini "ilgili" olmadıkları gerekçesiyle Konsey'in dışında bırakabileceği endişesi dile getirilmektedir. Bu ve benzeri sıkıntıların aşılması ve Madde 76 ile ilgili gerekçede vurgulanan "Kent konseylerinin sivil bir yapı olma niteliği"nin zedelenmemesi amacıyla geliştirilen yöntemlerin başında, beldedeki derneklerin listesinin İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı'ndan sağlanması ve davetin buna göre yapılması yönündedir. Kent Konseyi çalışmaları bağlamında hangi sivil toplum kuruluşlarının "ilgili" oldukları ise süreç içerisinde ortaya çıkmakta, isteksizlik gösterenler Konsey'den uzak dururken, konuya duyarlı olanların katılıma devam etmesiyle, sorun uygulamada kendiliğinden çözülmektedir.

YÜKSEKOVA KENT KONSEYİ

Bir başka önemli nokta olarak, Belediye Başkanı'nın, yalnızca Genel Kurul üyelerine çağrıda bulunmakla kalmayarak, özellikle ilk toplantıda Kent Konseyi'ni destekleme konusundaki kararlılığı ifade etmesinin, daha sonraki toplantılara da bizzat katılarak katkıda bulunmasının çok olumlu bir etki yarattığı görülmektedir.

Kent Konseyi'nin özellikle ilk toplantısının, aynı zamanda bir bilgilendirme toplantısı niteliğini taşıyacak şekilde düzenlenmesi, çok yararlı sonuçlar vermekte ve böylelikle, Kent Konseyi'nin tüm paydaşlarının, ilgili kavramlar ve süreçler konusunda bilgi sahibi olmaları sağlanabilmekte ve bu süreci sahiplenmeleri kolaylaşmaktadır.

Genel Kurul üyelerinin bilgilendirilmesi kapsamında, ilgili kent için uygun örnek oluşturan başka kentlerdeki Kent Konseyi uygulamalarına yer verilmesi, yalnızca bu konudaki deneyimin paylaşılması açısından değil, katılımcıların kapsamlı bir "hareket" in parçası olduklarını hissetmeleri açısından da olumlu ve güçlü bir etki yapmaktadır.

Başka kentlerle bilgi ve deneyim paylaşımının, Konsey'in kuruluş toplantısı ile sınırlı kalmayarak, meclisler ve çalışma gruplarının oluşturulması, eylem planlaması ve diğer ilgili konularda da kesintisiz sürdürülmesi de büyük yararlar sağlamaktadır.

Genel Kurul'un ilk toplantısında atılacak en önemli adımların başında, Madde 5 - (3) bendi uyarınca, Divan Kurulu'nun oluşturulmasından sonra, Kent Konseyi Yürütme Kurulu ve Kent Konseyi Başkanı'nın seçilmesi gelmektedir. Kent Konseyi'nin işlevselliği açısından kilit bir önemi bulunan bu seçim, nasıl ve hangi yöntemle yapılacaktır? Yürütme Kurulu ile ilgili Madde 11'de seçimin nasıl yapılacağına ilişkin açık bir hüküm bulunmamakla birlikte, yeni Yönetmelik ile eklenen Madde 11/A kapsamında Kent Konseyi Başkanı için getirilen düzenleme, seçim için gerekli çerçeveyi tamamlamaktadır. Yönetmelikte açık bir hüküm bulunmamakla birlikte, oylamanın gizli oy yerine açık oylama yöntemiyle yapılmasının, genelde daha fazla kabul gördüğü ve ağırlıklı olarak uygulandığı görülmektedir.

ZEYTİNBURNU KENT KONSEYİ

BEŞİKTAŞ KENT KONSEYİ

Kent Konseyi'nin organları nelerdir?

Kent Konseyi'nin organları, 8 Ekim 2006 tarihli Kent Konseyi Yönetmeliği'nde (Madde 9) "Genel Kurul", "Yürütme Kurulu" ve "Meclisler ve çalışma grupları" olarak belirlenmiş olup, 6 Haziran 2009 tarihli Yönetmelik ile bu organlar arasında "Kent Konseyi Başkanı" eklenmiş bulunmaktadır.

Yeni düzenleme ile, Kent Konseyi'nin en yetkili organı olan Genel Kurul'a ve Yürütme Kurulu'na, Kent Konseyi Başkanı'nın başkanlık etmesi öngörülmektedir. Kent Konseyi Başkanı ise Genel Kurul tarafından seçilmektedir. Kadın ve gençlik meclislerinin başkanları, Yürütme Kurulu'nun doğal üyeleri olarak belirlenmiştir. Kent Konseyi Genel Sekreterliği oluşturulmuş olmakla birlikte, Genel Sekreter bir "organ" olmaktan çok, bir "koordinatör" olarak tanımlanmıştır.

İZMİR
Kent Konseyi
35

İZMİR KENT KONSEYİ

KARABURUN
Kent Konseyi
(İzmir 35)

MORDOĞAN
Kent Konseyi
(İzmir 35)

SEFERİHİSAR
Kent Konseyi
(İzmir 35)

ÖDEMİŞ
Kent Konseyi
(İzmir 35)

ÖDEMİŞ KENT KONSEYİ

SEFERİHİSAR KENT KONSEYİ

Kent Konseyi üyeleri, kimleri içermektedir?

Türkiye'nin farklı kentlerinde oluşturulmuş bulunan ve "örnek uygulama" sergileyen Kent Konseyleri'nin dikkat çekici özelliklerinin başında, Konsey'in, gerek yerel yönetimler ve gerekse merkezi yönetim kuruluşlarının etkin katılımına karşın, bir "sivil platform" görünümü sergilemesi gelmektedir. Madde 76 ile ilgili gerekçede, "**Kent konseylerinin sivil bir yapı olma niteliği**"nin vurgulanması, bu anlayışı en iyi şekilde yansıtmaktadır.

6 Haziran 2009 tarihli Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yeniden düzenlenen "**Kent konseyi üyeliği**" maddesinin ilk fıkrasına "**Kent konseyi; merkezi yönetimi, yerel yönetimi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ve sivil toplumu ortaklık anlayışı ile buluşturmak üzere...**" ifadesinin eklenmiş olması, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nce bu konuya verilen önemin göstergesi niteliğindedir.

Yeniden düzenlenen bu maddedeki en önemli değişikliklerin başında, önceki Yönetmeliğin 8. maddesinin 1. fıkrasının (b), (d) ve (e) bentlerinin (yani, "Belediyenin içinde bulunduğu seçim bölgesi veya bölgelerinin **milletvekilleri**", "Meclis üye tam sayısının yüzde 30'unu geçmemek üzere, **belediye meclisinin** kendi üyeleri arasından seçeceği temsilciler" ve "Meclis üye tam sayısının yüzde 30'unu geçmemek üzere, **il genel meclisinin** kendi üyeleri arasından seçeceği temsilciler" bentlerinin) Danıştay Sekizinci Daire'nin 2008/3744 sayılı kararı ile iptal edilmesi gelmektedir. Özellikle, belediye meclisi üyelerinin Kent Konseyi'nin dışında kalmaları, Belediye ile Kent Konseyi arasındaki güçlü bağların zayıflamasına yol açabilecek bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, daha sınırlı bir sayıda da olsa, meclis üyelerinin Konsey'de yer alabilmelerinin sağlanmasına yönelik girişimler sürmektedir.

Kent konseyi üyeliği

MADDE 8 - (1) Kent konseyi; merkezi yönetimi, yerel yönetimi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ve sivil toplumu ortaklık anlayışı ile buluşturmak üzere aşağıda belirtilen kişi, kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşur:

- Mahallin en büyük mülki idare amiri veya temsilcisi,
- Belediye başkanı veya temsilcisi,
- Sayısı 10'u geçmemek üzere illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri,
- Mahalle sayısı yirmiyeye kadar olan belediyelerde bütün mahalle muhtarları diğer belediyelerde belediye başkanının çağrısı üzerine toplanan mahalle muhtarlarının toplam muhtar sayısının yüzde 30'unu geçmemek ve 20'den az olmamak üzere kendi aralarından seçecekleri temsilcileri,
- Beldede teşkilatını kurmuş olan siyasi partilerin temsilcileri,
- Üniversitelerden ikiden fazla olmamak üzere en az bir temsilci, üniversite sayısının birden fazla olması durumunda her üniversiteden birer temsilci,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, baroların ve ilgili dernekler ile vakıfların temsilcileri,
- Kent konseyince kurulan meclis ve çalışma gruplarının birer temsilcisi.

Kent Konseyi'nin görevleri nelerdir?

Kent Konseyi'nin görevlerine ilişkin olarak, bu katılımcı yapının kuruluş amaçlarını, hedeflerini ve işlevlerini yansıtacak şekilde, Yönetmelik'te geniş bir çerçeve getirilmektedir. Kent Konseyi'nin, her biri ayrı bir önem ve öncelik taşıyan görevleri, Konsey'in çalışma ilkeleri ile bütünlük taşıyacak şekilde, Madde 6 kapsamında düzenlenmektedir:

Kent konseyinin görevleri

MADDE 6 -1) Kent konseyinin görevleri;

- Yerel düzeyde demokratik katılımın yaygınlaştırılmasını, hemşehrilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesini, çok ortaklı ve çok aktörlü yönetim anlayışının benimsenmesini sağlamak,
- Sürdürülebilir gelişmenin sağlanması ve bu konuda ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik planların hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,
- Kente ilişkin temel stratejiler ve faaliyet planlarının belirlenmesinde, uygulama ve izleme süreçlerinde tüm kenti kapsayan ortak bir aklın oluşturmasına katkıda bulunmak,
- Yerellik ilkesi çerçevesinde katılımı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirmek,
- Kentin kimliğine ilişkin tarihi, kültürel, doğal ve benzeri değerlere sahip çıkmak ve geliştirmek,
- Kent kaynaklarının etkili, verimli ve adil kullanımına katkıda bulunmak,
- Sürdürülebilir kalkınma anlayışına dayalı kentin yaşam kalitesini geliştiren, çevreye duyarlı ve yoksulluğu giderici programları desteklemek,
- Sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunmak,
- Çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini artırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak,
- Kent yönetiminde saydamlık, katılım, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunmak,
- Kent konseyinde oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere ilgili belediyeye gönderilmesini sağlamaktır.

KARS
Kent Konseyi
36

KARS KENT KONSEYİ

BABAESKİ
Kent Konseyi
(Kırklareli 39)

BABAESKİ KENT KONSEYİ

Kent Konseyi'nin çalışma ilkeleri neden önemlidir?

Kent Konseyi'nin çok-yönlü ve geniş kapsamlı olarak çizilen görev alanı ile harmanlandığında, çalışma ilkelerinin, Konsey'in çevre ve yaşam kalitesinin geliştirilmesi hedefi doğrultusunda yerel yönetişimin tüm alanlarını kucaklamasını sağlayan ve bu bağlamda yeni bir yönetim anlayışı geliştirilmesinin önünü açan bir kapsama ve içeriğe sahip olduğu görülmektedir.

Kent Konseyi'nin, her biri ayrı bir önem ve öncelik taşıyan çalışma ilkeleri, Konsey'in görevleri ile bütünlük taşıyacak şekilde, Yönetmelik'te Madde 7 kapsamında düzenlenmektedir:

Kent Konseyi'nin çalışma ilkeleri, Yerel Gündem 21 süreçleri ile bağlantıların güçlendirilmesi açısından da özel bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, çalışma ilkelerinin özellikle (a), (b) ve (c) bentlerinin, Kent Konseyi ile YG-21 süreçleri arasındaki köprünün kurulmasında kilit bir işleve sahip olduğu görülmektedir.

Çalışma ilkeleri

MADDE 7 (- (1) Kent konseyi, aşağıdaki ilkeler temelinde çalışmalarını sürdürür.

- YG-21 süreci kapsamında, kente sahip çıkma, aktif katılım ve çözümde ortaklık ilkelerinin bütünlüğünde, kentlerin yaşanabilir bir geleceğe taşınmasına katkıda bulunmak,
- Türkiye Cumhuriyeti Devletinin imzaladığı ve onayladığı Birleşmiş Milletler Zirveleri ile diğer uluslararası sözleşmelerde kent ve kent yaşamına yönelik temel ilkeleri hayata geçirmek,
- Kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini ön planda tutmak,
- Kent konseyi, uluslararası gelişmeleri ve ülke koşullarını gözeterek, tarafsız bir yaklaşımla görüş ve önerilerini oluşturmak,
- Katılımcılığı ve ortak akla dayanan uzlaşmayı esas almak,
- Değişimi ve yenilikleri önceden fark ederek sonuç odaklı çalışma kültürünü benimsemektir.

Yeni Bir Anlayış

Yeni Bir Bilinç

Yeni Bir Davranış

Kent Konseyleri açısından, "yönergeler" neden önemlidir?

YG-21 Programı'nın önceki yıllarında, Kent Konseyi bağlamında Kadın ve Gençlik Meclisleri ile Çalışma Grupları'nı oluşturmuş bulunan kentlerde, bu katılımcı yapıların kuruluşu ve işleyişi, kendi hazırladıkları "tüzükler" doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Kent Konseyi Yönetmeliği'nde de, her kentin özel durumunu yansıtacak bu düzenlemelerin yapılması yönünde açık kapı bırakılmış olmakla birlikte, ilgili terimlerin yasal tanımlara uygunluğu açısından, "tüzük" yerine "yönerge" adının kullanılması uygun görülmüştür.

Kent Konseyi Yönetmeliği'nin Genel Kurul ile ilgili 10. maddesinin 3. fıkrasında, "Genel kurul; yürütme kurulunun, meclislerin ve çalışma gruplarının seçim ve çalışma esaslarını, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, çalışma yönergesi ile belirler", ifadesi yer almaktadır. Meclisler ve Çalışma Grupları ile ilgili 12. maddenin 2. fıkrasında da, "Meclislerin ve çalışma gruplarının çalışma usul ve esasları genel kurulca belirlenir" ifadesiyle, ilgili maddeler arasındaki bağlantı güçlendirilmektedir.

Kent Konseyi Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde yönergelerin nasıl ve kimler tarafından hazırlanacağı konusunda açık bir ifade yer almamakla birlikte, Konsey bünyesindeki katılımcı yapıların kendi çalışma yönergelerini kendilerinin hazırlamaları ve sonrasında Genel Kurul'un onayına sunmaları, bu konuda genelde kabul gören ve yaygın olarak uygulanan bir yöntem olarak ön plana çıkmaktadır.

KOCAELİ
Kent Konseyi
41

KOCAELİ KENT KONSEYİ

GÖLCÜK
Kent Konseyi
(Kocaeli 41)

GÖLCÜK KENT KONSEYİ

Yönergeler, neden önemlidir? Yönergelerin taşıdığı önem çeşitli açılardan ele alınabilmekle birlikte, özellikle, birbirini tamamlayıcı iki ana işlevi ön plana çıkmaktadır: Yönergeler, bir yandan, Meclisler ve Çalışma Grupları'nın, kendilerinden beklenen önemli işlevleri yerine getirebilmeleri ve sağlıklı ve verimli bir şekilde çalışabilmeleri amacıyla, belirli bir düzene göre işlemelerini sağlamaktadır. Öte yandan da, Genel Kurul ile (başta Kadın Meclisi ve Gençlik Meclisi olmak üzere) diğer katılımcı yapılar arasında "demokratik yönetim" ilkelerine uygun çalışma uyumunun sağlanmasında, yönergelerin önemli bir işlevi bulunmaktadır.

Yönergelerin, her kentin kendine özgü koşulları, değerleri ve önceliklerine bağlı olarak, bir kentten diğerine farklılık göstermesi beklenmektedir. Bununla birlikte, genelde her yönergede, asgari olarak, ilgili katılımcı yapının oluşumu, görevleri, çalışma ilkeleri, üyeleri, organları gibi temel düzenlemelerin yanısıra, nasıl bir yönetim sistemi getirileceği, kararların nasıl alınacağı ve izleneceği, sürekliliğin nasıl sağlanacağı, diğer katılımcı yapılarla bağlantıların nasıl güçlendirileceği gibi işlevsel konuların da yer alması öngörülmektedir.

Yönergelerin hazırlanması konusundaki bilgi birikimi ve deneyimin etkin olarak paylaşılabilmesi ve başta Kadın ve Gençlik Meclisleri olmak üzere, bu katılımcı yapılara ilişkin yönergelerin hazırlanmasının kolaylaştırılması amacıyla, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından, bağlayıcı nitelikte olmaktan çok yol gösterme amacını taşıyan "örnek yönergeler" hazırlanması, büyük yararlar sağlayacaktır.

MALATYA KENT KONSEYİ

MARDİN KENT KONSEYİ

KIZILTEPE KENT KONSEYİ

Kent Konseyleri açısından, hangi BM Zirveleri özel bir öneme sahiptir?

Kent Konseyi'nin çalışma ilkeleri arasında, "Türkiye Cumhuriyeti Devletinin imzaladığı ve onayladığı Birleşmiş Milletler Zirveleri ile diğer uluslararası sözleşmelerde kent ve kent yaşamına yönelik temel ilkeleri hayata geçirmek" yer almaktadır. Bu önemli ilke açısından özel bir önem taşıyan BM Zirveleri arasında şunlar yer almaktadır:

- 1992 BM Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı ("Yeryüzü Zirvesi"), bir dönüm noktası niteliğini taşımaktadır. Bu Zirve sırasında "sürdürülebilir kalkınma", tüm insanlığın ortak hedefi olarak benimsenmiştir.

Bu doğrultuda, 21. yüzyılda çevre ve kalkınma sorunlarıyla başa çıkılmasına ve sürdürülebilir kalkınma hedefine ulaşılmasına yönelik ilkeleri ve eylem alanlarını ortaya koyan "Gündem 21" başlıklı Eylem Planı, BM üyesi ülkelerce kabul edilmiştir. Rio Zirvesi, yalnızca "sürdürülebilir kalkınma" kavramını yaşantımıza sokmakla kalmayarak, katılımcı yapıların ve süreçlerin dünya ölçeğinde kabul görmesini sağlamıştır.

- Rio Zirvesi'ni izleyen yıllarda, aralarında 1993 Viyana Dünya İnsan Hakları Konferansı, 1994 Kahire Nüfus ve Kalkınma Konferansı, 1995 Kopenhag Sosyal Kalkınma Konferansı ve 1995 Pekin Dördüncü Dünya Kadın Konferansı'nın bulunduğu bir dizi BM zirvesi düzenlenmiştir.

TARSUS KENT KONSEYİ

NEVŞEHİR KENT KONSEYİ

Bu zirveler farklı açılardan önem taşımakla birlikte, özellikle 1995 Pekin Konferansı'nın temel çıktısı olan ve "kadının yapabilir kılınmasına yönelik gündem" olarak tanımlanan *Eylem Platformu* başlıklı belgenin ayrıca vurgulanması gerekmektedir.

- 1996 BM İstanbul Habitat II İnsan Yerleşimleri Konferansı ("Kent Zirvesi"), Rio'da başlatılan Yerel Gündem 21 hareketini, yerel yönetim, sivil toplum ve özel sektör işbirliğini teşvik ederek, güçlendirmiş ve zenginleştirmiştir. Bu Zirve'nin temel çıktısı olan Habitat Gündemi'nde, "sürdürülebilir kalkınma"nın vazgeçilmez temelinin demokratik, insan haklarına saygılı, şeffaf, katılımcı ve halka hesap veren yönetimler olduğu belirtilmektedir. Konferans sırasında UNDP tarafından uluslararası bir program olarak benimsenen YG-21 uygulamaları, Türkiye'nin de içinde bulunduğu çok sayıda ülkede desteklenmeye başlanmıştır.
- 2000 BM New York Binyıl (Millennium) Zirvesi kapsamında yapılan liderler zirvesinde, günümüzün en öncelikli küresel taahhüt belgelerinden biri olarak kabul edilen BM Binyıl Bildirgesi imzalanmıştır.

Bildirge'de, dünya ölçeğinde üstesinden gelinmesi gereken en temel sorunun, "küreselleşmenin tüm insanlık için olumlu bir güce dönüştürülmesi" olduğu vurgulanmaktadır. Bildirge'de, bir dönüm noktası olması öngörülen 2015 yılına kadar gerçekleştirilmek üzere, kalkınmaya ve yoksulluğun azaltılmasına yönelik sekiz hedef ("Binyıl Kalkınma Hedefleri") belirlenmiş bulunmaktadır.

- 21. yüzyılın ilk küresel konferansı olan 2002 Johannesburg Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi, kendisinden 10 yıl önce düzenlenen 1992 Rio Zirvesi sonrasında dünyada Gündem 21 uygulamalarının değerlendirilmesini hedeflemiştir. Zirve'nin temel çıktıları olarak, "Uygulama Planı" ile "Johannesburg Sürdürülebilir Kalkınma Bildirgesi" benimsenmiştir. Rio Zirvesi'nden sonra geçen on yıllık sürede Gündem 21'in ne ölçüde yaşama geçirildiğine ilişkin olarak, BM Genel Sekreteri tarafından hazırlanan raporda, **"Yerel Gündem 21 girişimleri, dünya ölçeğinde yerel düzeyde katılımın en başarılı şemsiyesi olmuştur"**, değerlendirmesi yer almaktadır.

Kent Konseyi'ne Belediye tarafından nasıl kaynak sağlanacaktır?

Kent Konseyi'nin, etkin ve olabildiğince esnek bir şekilde faaliyette bulunmasını sağlayacak uygun mali kaynaklara ve aynı katkılara ulaşabilmesi gerekmektedir. Bu mali kaynaklar ile bunlara eşlik etmesi beklenen ofis alanı ve donanımı, destek personel, araç-gereç gibi diğer katkıların büyük ölçüde ilgili Belediye tarafından sağlanması, yalnızca gerekli değil, aynı zamanda, yerel yönetimin rolü ve işlevleri açısından, kaçınılmazdır. Bununla birlikte, "ortaklık" yaklaşımı kapsamında, diğer paydaşların da katkı sağlamanın teşvik edilmesi ve buna yönelik düzenlemelerin yapılması, büyük önem taşımaktadır.

Kent Konseyi'ne Belediye tarafından sağlanacak destek ile ilgili olarak, 8 Ekim 2006 tarihli Yönetmelik'te açık bir hüküm bulunmazken, 6 Haziran 2009 tarihli Yönetmelik, "**Kent konseyinin mali yapısı**" başlığı altında, "**MADDE 16/A -(1) Belediyeler kent konseylerine, bütçelerinde ödenek ayırmak suretiyle aynı ve nakdi yardım yapar ve destek sağlar**", şeklinde güçlü bir dayanak getirmekte ve Belediye'nin Konsey'e kaynak sağlamanın önünü açmış bulunmaktadır.

Bununla birlikte, Belediye'nin, kendi organı niteliğinde olmayan Kent Konseyi'ne doğrudan bütçe ayırabilmesi konusunda yasal bir darboğaz söz konusudur. Öte yandan, tüzel kişiliği bulunmayan Konsey'e nasıl kaynak aktarımı yapılacağı konusundaki belirsizlik de sürmektedir. Bu konuda geliştirilen bir çözüm olarak, Konsey'in Belediye tarafından "uygun" görülen giderlerinin, başta sosyal-kültürel işlerden sorumlu birimler olmak üzere, Belediye'nin ilgili birimlerince karşılanması yoluna gidilmektedir. Bu arada, Konsey'in yapısına ve işleyişine daha uygun çözüm arayışlarının da sürdüğü görülmektedir.

TRABZON
Kent Konseyi
61

UŞAK
Kent Konseyi
64

TEKİRDAĞ
Kent Konseyi
59

TOKAT
Kent Konseyi
60

SİNOP
Kent Konseyi
57

SAKARYA
Kent Konseyi
54

ÜNYE
Kent Konseyi
(Ordu 52)

UŞAK KENT KONSEYİ

Kent Konseyi bünyesindeki diğer katılımcı yapılar nelerdir?

Kent Konseyleri'nin ortaklık ve "yönetişim" yapısı, Genel Kurul üyeliğinin yanı sıra, başta kadın ve gençlik meclisleri, çalışma grupları ve özel ilgi grupları olmak üzere, tüzel kişiliği bulunmayan, ancak katılımcı süreçler açısından yaşamsal bir işlev gören katılımcı platformların temsilcilerini de kapsamaktadır.

Kent Konseyi'nin bünyesinde yer alan katılımcı yapıların birbirini desteklediği ve tamamladığı, bir alt-üst mücadelesinin yaşanmadığı, gücünü "eşit ortaklık" anlayışından alan, yapıcı ve uygulamaya dönük bir ilişkiler sistemi kurulmasını gerektiren bu yaklaşımın yasal ve kurumsal dayanakları, Kent Konseyi Yönetmeliği ile sağlanmış bulunmaktadır: **"MADDE 4(c) - Meclisler ve çalışma grupları: Kadın ve gençlik meclisleri başta olmak üzere, kent konseyinin görev alanlarında, yönetim anlayışına dayalı ve sürdürülebilir kalkınma içinde çeşitli toplum kesimlerinin kent yönetimine katkıda bulunmalarını, kaliteli ve yaşanabilir bir kentin yönetiminde aktif rol almalarını hedefleyen ve gönüllülük esasında oluşmuş ortak yapıları (ifade eder)."**

Yönetmelikte meclisler ve çalışma grupları, Kent Konseyi'nin organları arasında sayılmaktadır. Ayrıca, kadın ve gençlik meclislerinin başkanları, Yürütme Kurulu'nun doğal üyeleri arasına dahil edilmiş bulunmaktadır.

VAN KENT KONSEYİ

ZONGULDAK KENT KONSEYİ

YALOVA KENT KONSEYİ

KADIN MECLİSLERİ

Kadın Meclisi
neden
gereklidir?

Türkiye'de YG-21 uygulamalarının ilk yıllarında, birçok kentteki yerel ortaklar arasında, kadınlara yönelik ayrı platformlar veya çalışma grupları oluşturulmasının gerekli veya uygun olup olmadığı konusunda yoğun tartışmalar yaşanmıştır. Buna karşılık, çalışmalar ilerledikçe, kadınların karar alma süreçlerine ve kentsel yaşamın her alanına etkin olarak katılımının sağlanmasına odaklanacak ayrı bir yapılanma gereği ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu doğrultuda, YG-21 Programı ortağı kentlerde, birbiri ardına kadın platformları oluşturulmaya

başlanmıştır. Kadın platformları da, süreç içerisinde, hareket alanı daha kısıtlı olan yapılanmalardan, kentteki tüm örgütlü ve örgütsüz kadınlara ulaşmayı amaçlayan Kadın Meclisleri'ne dönüşmeye başlamıştır.

Kadınların Kent Konseyleri'nde yetersiz bir şekilde temsil edilmesinin de bu dönüşümde önemli bir etkisi olmuştur. Ülkenin genel temsil yapısının yerel düzeydeki izdüşümü olarak, Konsey'de yer alabilen kadınların sayısı genelde düşük kalmaktadır. Bu boşluğun doldurulmasında önemli bir işlevi olan Kadın Meclisleri, yalnızca Kent Konseyi'nde kadınların güçlü bir şekilde temsilini sağlamakla kalmayarak, kadınlarla ilgili öncelikli konuların, kentin ortak gündemine taşınmasının da yolunu açmaktadır.

ADANA

ANTALYA

DENİZLİ

Kadın Meclisi'nin işlevi nedir?

Kadın Meclisi, bir yandan kadınların karar alma süreçlerine ve kentsel yaşamın her alanına etkin olarak katılımının sağlanmasına odaklanırken, diğer yandan da örgütlü-örgütsüz tüm kadınlar arasındaki iletişimin geliştirilmesini ve bilgi ve deneyim paylaşımının güçlendirilmesini hedeflemektedir. Bu genel çerçevede, Kadın Meclisi'nin, kadınların toplumsal yaşamın her alanında söz sahibi olması, kent ve kadın sorunları ve sorumlulukları konusunda bilinçlenmesi, kadın bakış açısıyla politikalar oluşturulması, kentsel yaşama katılma ve kente ait olma duygularının geliştirilmesi, kadınlara karşı yapılan her türlü ayrımcılığa ve aile içi şiddete karşı güç birliği yapılması, kadınların sorunlarından, gereksinimlerinden

ve beklentilerinden yola çıkılarak, çözüm önerileri ve projeler üretilmesi, bu önerilerin ve projelerin gerçekleştirilmesine katkıda bulunulması ve genelde yerel hizmetlerin yürütülmesinde daha çok sorumluluk üstlenilmesi gibi çok-yönlü ve geniş kapsamlı hedefleri ve bunların gerçekleştirilmesine yönelik işlevleri bulunmaktadır.

Kadın Meclisi, Kent Konseyi ile benzer çizgilerde, kentteki tüm paydaşları (ancak, bu kez örgütlü ve örgütsüz kadınları ve ilgili kuruluşları kapsayacak şekilde) bir "ortak çatı" veya "şemsiye" altında buluşturan bir platform niteliğini taşımaktadır.

Kadın Meclisi, aynı zamanda, başta Gündem 21 ve Pekin Eylem Platformu olmak üzere, küresel Birleşmiş Milletler zirvelerinde benimsenen eylem planlarında ve BM Binyıl Bildirgesi ve BM Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) başta olmak üzere, diğer uluslararası belgelerde yer alan kadınlara yönelik hükümlerin yerel düzeyde yaşama geçirilmesini sağlayacak en elverişli konumdaki platformdur.

Kadın Meclisi kimlerden oluşur?

Kadın Meclisi'nin kimlerden oluşması gerektiği sorusuna en genel ve özlü yanıtın, "kentteki tüm kadınlar" şeklinde ifadesini bulduğu görülmektedir. Bununla birlikte, gerek örgütlü ve örgütsüz katılım ve gerekse bireysel ve kurumsal temsil arasındaki dengelerin sağlanması açısından, genelde Kadın Meclisleri'nin üyeleri arasında belediye meclisinin kadın üyeleri, il genel meclisinin kadın üyeleri, beldedeki kadın muhtarlar, üniversitelerin kadın çalışmalarına yoğunlaşan anabilim dalları ve kadın merkezlerinin temsilcileri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, baronun ve sendikaların kadın temsilcileri, kadınlarla ilgili kooperatiflerin

temsilcileri, kadınlarla ilgili çalışmalar yürüten dernek ve vakıf temsilcileri, mahallelerden seçilecek kadın temsilciler, kadınlarla ilgili sivil toplum kuruluşlarının kendi aralarında oluşturdukları dayanışma platformlarının temsilcileri, Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezleri ve Sığınma Evleri'nin temsilcileri ve ilgili çalışma gruplarının temsilcilerinin bulunduğu görülmektedir.

Kadın platformlarının, "Meclis" gibi oldukça iddialı ve temsil niteliği ağır basan bir yapıya dönüşebilmesi için, yalnızca geniş bir katılımı hedeflemesi yeterli olmayacaktır. Bu bağlamda, Kadın Meclisi'nin kimlerden oluşacağı sorusuna, kentteki farklı kesimlerden gelen ve özellikle örgütsüz kadınlara nasıl ulaşılacağı, kadın konusunda çalışan sivil toplum kuruluşları ile ortak bir çatı altında nasıl buluşulabileceği ve kendisinden beklenen işlevlerin üstesinden gelebilmek için Meclis'in nasıl yapılması ve işlemesi gerektiği gibi soruların da eşlik etmesi gerekmektedir.

ŞİŞLİ

YALOVA

KUŞADASI

NİLÜFER

Kadın Meclisleri Koordinasyon Ağı Nedir?

Kadın Meclisleri, 2000'li yıllardan başlayarak, kendi aralarındaki bilgi ve deneyim alışverişini ve işbirliğini geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla, ulusal ölçekli bir koordinasyon ağı oluşturulması yönünde önemli adımlar atmışlardır.

Kadın Meclisleri, bu ağın güçlendirilmesi amacıyla, her yıl ulusal ölçekli bir "Kadın Etkinlikleri Festivali" düzenlenmesini kararlaştırmıştır. Bu doğrultuda, "Kadın ve Barış" başlıklı birinci Festival Ekim 2002'de İzmir'de, "Küreselleşme ve Kadın" başlıklı ikinci Festival Eylül 2003'te Bursa'da, "Yönetişim ve Kadın" başlıklı üçüncü Festival Eylül 2004'te

Samsun'da ve "Kadın ve Ekonomi" başlıklı dördüncü Festival Eylül 2005'te Zonguldak'ta gerçekleştirilmiştir. Daha sonraki yıllarda, "Festival" yaklaşımı yerine "Zirve" yaklaşımının benimsenmesi ve böylelikle, kadınlarla ilgili öncelikli konulara daha fazla ağırlık verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu bağlamdaki ilk Kadın Zirvesi, Eylül 2006'da Ürgüp'te, "Kadın ve Siyaset" temasıyla gerçekleştirilmiştir.

Gücünü ve işlerliğini Kadın Meclisleri'nin oluşturduğu yerel ağlardan alan bu ulusal ölçekli koordinasyon ağı, Kadın Meclisleri'nin bilgi ve deneyim paylaşımlarının kolaylaştırılması amacıyla kurulan www.kadinmeclisleri.net internet sitesi ve kadinmeclisleri@googlegroups.com mail grubu ile desteklenmektedir. Hazırlanan sitede yer alan bilgiler ve Kadın Meclisleri arasındaki iletişimi arttıran "Sosyal Ağ" bölümü, yerel kapasitelerin güçlendirilmesi ve bu kapsamda, kadınların demokratik yerel yönetişimin geliştirilmesi yönünde "yapabilir kılınması" açısından çok önemli bir işlev görmektedir.

Kent Konseyleri Kadın Meclisleri Ulusal Koordinasyon Ağı

www.kadinmeclisleri.net

Gençlik Meclisleri

Gençlik Meclisi
neden gereklidir?

Uluslararası topluluk tarafından 1992 BM Rio Zirvesi'nde alınan, "Dünyanın her yerindeki gençlerin, kendilerini ilgilendiren alanlarda karar

verme süreçlerine, bugünkü yaşamlarını etkilediği ve gelecekleri için de uzantıları olacağı için, her düzeyde katılmalarının sağlanması" (Gündem 21, Bölüm 25) yönündeki karar ve buna bağlı olarak, 2002 BM Johannesburg Zirvesi'nde "Sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin programlara ve faaliyetlere gençliğin katılımının, örneğin yerel gençlik konseylerinin desteklenmesi yoluyla teşvik edilmesi" (Uygulama Planı, Madde 170) yönündeki küresel taahhüt, Gençlik Meclisi'nin neden gerekli olduğu sorusuna açık bir yanıt vermektedir.

Kadınların karar alma süreçlerine katılımında olduğu gibi, gençliğin katılımı da, hareket alanı daha kısıtlı olan bir Çalışma Grubu veya benzeri bir yapılanmanın sınırları içerisinde kalması

mümkün olmayan, diğer tüm yapı ve süreçlerle doğrudan bağlantılı ve yatay geçişli bir konudur. Gençliğin, bir yandan kendisini doğrudan ilgilendiren konulara ve sorun alanlarına odaklanacak şekilde örgütlenirken, diğer yandan da gençlik ile doğrudan bağlantılı gözükmeyen konulardaki karar alma süreçlerinde yer alarak, kendi geleceklerini biçimlendiren kararların yalnızca "mirasçısı" değil, aynı zamanda "mimarı" da olması gerekmektedir. Birbirini tamamlayan ve iç içe geçmiş bu ikili işlevi kapsamında gençlik,

birçok Çalışma Grubu'nun ilgi alanına "hedef kitle" olarak doğrudan girerken, diğerlerine de yerel karar alma sürecinin "vazgeçilmez bir ortağı" sıfatıyla dahil olmaktadır.

Bu özel konum, belirli bir yaş grubundaki gençler tarafından, yalnızca gençliğin sorunlarını değil, gençliğin bakış açısını da tüm katılımcı platformlara taşıyacak ve sesini duyuracak Gençlik Meclisleri'nin oluşturulmasını gerekli kılmaktadır.

YALOVA

DENİZLİ

KARABURUN

TRABZON

Gençlik Meclisi'nin işlevi nedir?

Gençlik Meclisleri'nin temel işlevleri arasında, gençliğin kent yönetimlerinde söz sahibi olması, planlama, karar alma ve uygulama süreçlerinde aktif olarak yer alması, gençlikle ilgili programların teşvik edilmesi ve yaşama geçirilmesinin kolaylaştırılması, gençlik örgütlenmelerinin güçlendirilmesi ve örgütlenme bilincinin geliştirilmesi, gençler arasında bilgi ve deneyim alışverişinin güçlendirilmesi ve ulusal düzeyde bütüncül gençlik politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunulması yer almaktadır.

habitat
için
gençlik

YG-21 Programı kapsamındaki gençlik çalışmaları, başlangıçtan bu yana, Habitat için Gençlik Derneği'nin koordinasyonunda yürütülmektedir.

Gençlik Meclisleri tarafından, ilgili çalışmaların yürütülmesinde esas alınan ortak ilkeler; her türlü ayrımcılığa karşı çıkılması, yerel düzeyde gençlik haklarının korunması ve geliştirilmesi, hiçbir siyasi oluşumla dikey bir ilişki içine girilmemesi, kadın-erkek eşitliğinin gözetilmesi, şeffaf ve paylaşımcı olunması, bilgi paylaşımının tarafsız, koşulsuz ve eşit yapılması, çalışmalarda kişisel çıkarlara yol açmaktan kaçınılması, "gönüllülük" esasına göre çalışılması, yeni katılımlara açık olunması, yapılacak tüm etkinliklerin üyelere duyurulması, üyelerin düşüncelerinin alınması ve katılımlarının sağlanması olarak sıralanabilir.

ANTALYA

ZONGULDAK

Gençlik Meclisi kimlerden oluşur?

Ulusal Gençlik Parlamentosu tarafından benimsenen ortak metinde Gençlik Meclisi'nin, "16-26 yaş arasında, dil, din, ırk, kültür, etnik köken, sınıf, cinsiyet ve eğitim farkı gözetmeksizin, kentte yaşayan tüm gençleri kapsayacağı" belirtilmektedir. Tüm Gençlik Meclisleri'nce benimsenen bu ortak metin kapsamında, Gençlik Meclisi'nin, aşağıdakilerden oluşması öngörülmektedir:

- Hedef yaş grubundaki gençliğe yönelik çalışmalar yürüten dernek ve vakıflar ve gençlikle ilgili sivil girişimlerin temsilcileri;
- Üniversite Öğrenci Konseyleri temsilcileri;
- Lise öğrenci birlikleri temsilcileri;
- Gençlik kulüpleri, öğrenci kulüpleri ve okul öğrenci birliklerinin temsilcileri;
- Örgütsüz gençlerin temsilcileri (Çalışma Grupları aracılığıyla, çalışan, işsiz ve örgütsüz gençlerin temsilcileri);
- Kamu kurumlarının gençlik ile ilgili çalışmalar yürüten birimlerinin temsilcileri (Halk Eğitim, GSGM Gençlik Merkezleri, SHÇEK, vb.)
- Mahalle gençlik temsilcileri.

Ulusal Gençlik Parlamentosu (UGP) nedir?

Türkiye YG-21 Programı kapsamında Gençlik Meclisleri, kendi aralarında ulusal ölçekli bir ağ oluşturmuş bulunmaktadır. Farklı kentlerdeki Gençlik Meclisleri'nin temsilcileri, çeşitli bölgesel ve ulusal ölçekli toplantılar ve diğer etkinlikler aracılığıyla, düzenli olarak bir araya gelmeye başlamışlardır. Bu birliktelik çerçevesinde, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı

ile eşzamanlı olarak, Mayıs 2003 içerisinde Ankara'da bir Gençlik Zirvesi düzenlenmiştir. Gençlik Meclisleri'nin ülke ölçeğindeki örgütlenme modeli olarak benimsenen "Ulusal Gençlik Parlamentosu"nun (UGP) temelleri bu Zirve sırasında atılmıştır. Mayıs 2004 içerisinde, yine Ankara'da düzenlenen Gençlik Zirvesi'nde ilgili Tüzük, delegeler tarafından benimsenmiş ve UGP'nin kuruluşu, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 300'den fazla gençlik temsilcisinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantı sırasında ilan edilmiştir.

YG-21 Programı'nın şemsiyesi altında yürütülerek tamamlanan dördüncü aşama projesi kapsamında, 17-21 Eylül 2006 tarihlerinde Kuşadası'nda düzenlenen Gençlik Yaz Okulu sırasında, Ulusal Gençlik Parlamentosu tarafından, seçilme yaşının indirilmesine yönelik bir kampanya başlatılmıştır. Kampanya, medya kuruluşlarından büyük ilgi görmüş ve ana haberlere ve gazete manşetlerine yansımıştır. Siyasal partiler, çok kısa bir süre içerisinde, seçilme yaşının 30'dan 25'e indirilmesi konusunda uzlaşmışlar ve TBMM'de ilgili Anayasa değişikliği kabul edilmiştir. Anayasa değişikliği, Cumhurbaşkanı tarafından da onaylanarak, Ekim 2006 içerisinde kesinleşmiştir.

UGP, hem kendisini oluşturan Gençlik Meclisleri'nin kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütmekte, hem de ulusal gençlik politikalarının belirlenmesi ve gücünü bu yerel gençlik hareketinden alan bir Ulusal Gençlik Konseyi modelinin geliştirilmesi süreçlerine katkı sağlamaktadır.

UGP'nin, milletvekili seçilme yaşının düşürülmesine yönelik başarılı kampanyasının devamı niteliğini taşıyan "*Her Meclise Bir Gençlik Temsilcisi*" başlıklı kampanya, 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Genel Seçimleri öncesinde yaşama geçirilmiştir. Toplumun tüm kesimlerinde, gençlerin karar alma mekanizmalarına katılımı konusunda bilinç oluşturmayı hedefleyen bu kampanya kapsamında kentlerde imza toplanmış, basın toplantıları ve paneller düzenlenmiş, belediye başkan adaylarına gençliğin önerileri iletilmiş ve gençlerin seçilebilecek sıralardan aday gösterilmesi konusunda siyasal partilerin yetkilileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Kampanyanın da görünür etkisiyle, birçok ilde 25-30 yaş arası genç adaylar, belediye ve il genel meclislerine seçilmişlerdir.

UGP'nin girişimleri sonucunda, YG-21 Programı'nın ortakları arasında yer alan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin bünyesinde, ülkemizdeki genç girişimci potansiyelini nicelik ve nitelik bakımından geliştirmek, girişimcilik üzerine görüş bildirmek ve genel politikalar geliştirmek üzere, **Genç ve Kadın Girişimciler Kurulları** oluşturulmuş bulunmaktadır. Bu kurulların 40 kişilik üst kurul üyeleri arasında 10'ar kişi Kadın ve Gençlik Meclisleri temsilcilerinden oluşmaktadır.

Genç ve Kadın Girişimciler Kurulları kapsamında, bölgesel girişimci destek merkezleri oluşturulması, bu merkezlerde gençlere ve kadınlara kişisel gelişim ve girişimcilik eğitimleri verilmesi, iş kurmaya yönelik girişimci projeleri desteklenmesi ve sivil toplum, yerel yönetim ve girişimcilik ortaklıklarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

UGP, kendi web sitesi aracılığıyla, üyeleri arasında etkin bir bilgi ve deneyim paylaşımı ağı oluşturmuş bulunmaktadır.

<http://www.ulusalgenclikparlamentosu.net>

Özel İlgi Grupları

Kent Konseyleri'nin şemsiyesi altında, Gündem 21'in ifadesiyle, "Özel İlgi Grupları" üzerine odaklanan çalışmalar yürütülmekte ve bu bağlamda, çocuklar, "kıdemli hemşehriler" ve engellilere yönelik özel katılımcı platformlar oluşturulmuş bulunmaktadır.

Çocuklar...

Çocuk Meclisleri veya benzeri adlarla oluşturulan platformlar, başta "Dünya Çocuk Hakları Sözleşmesi"nin yerel düzeyde yaşama geçirilmesi olmak üzere, farklı kesimlerden çocukların temsil edilmesini, ilgili sorunlarının gündeme getirilmesini ve çözüm aranmasını ve çocukların yerel karar alma sürecine etkin olarak katılmalarını hedeflemektedir.

ADANA

MALATYA

ZONGULDAK

Gençler gibi, "yalnızca geleceğin liderleri değil, bugünün de ortakları" konumunda olan çocuklara yönelik bu platformlar, çocukların bir yandan "sürdürülebilir kalkınma" doğrultusunda kentlilik bilinci geliştirmelerini sağlarken, diğer yandan da dayanışma ve paylaşma özelliklerinin "ortaklık" bilinci içerisinde gelişmesi ve birlikte çalışma alışkanlıkları kazanmalarında önemli bir işlev görmektedir.

Kent Konseyi'nin, Çocuk Konseyi veya benzeri platformlara yönelik temel sorumluluğu, Dünya Çocuk Hakları Sözleşmesi uyarınca, her çocuğun bedensel, zihinsel, ruhsal,

ahlaksal ve toplumsal gelişmesini sağlayacak yeterli yaşam hakkı standardına, oynama ve yaşına uygun etkinliklerde bulunma, kültürel ve sanatsal yaşama serbestçe katılma ve görüşlerini serbestçe ifade etme haklarının yaşama geçirilmesi konusundadır. Yerel eylem planlaması sürecinin her aşamasında Kent Konseyi'nce her kesimden çocukların, özellikle de çalışan çocuklar, sokak çocukları, zihinsel ve bedensel engelli çocuklar ve korunmaya muhtaç diğer çocukların sorunlarına çözümler üretilmesi konusunda özel bir çaba göstermesi gerekmektedir.

İZMİR

BURSA

OSMANGAZİ

ÜRĞÜP

"Kıdemli Hemşehriler" ...

Kent Konseyleri'nin bünyesinde yaşlılara yönelik olarak oluşturulan katılımcı platformlar, bu yaş grubuna özgü çeşitli konuların ve sorunların dile getirilmesini ve bunlara çözüm arayışlarına girişilmesini sağlamanın yanısıra, bu platformların temsilcilerinin yerel sürdürülebilir kalkınma eylem planlaması süreçlerine ve diğer katılımcı yapılara "kıdemli hemşehriler" olarak katkıda bulunmalarını kolaylaştırmaktadır.

Kıdemli Hemşehriler'e yönelik platformlarda, genelde "emeklilik" için belirlenen yaş sınırı

esas alınacak şekilde, belirli bir yaşın üzerindeki tüm hemşehriler, bunların kurmuş oldukları veya bu alanda çalışan sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, sağlıkla ilgili kuruluşların temsilcileri, ilgili kamu kuruluşlarının ve belediyelerin temsilcileri, Huzur Evleri'nin ve yaşlılara yönelik benzeri merkezlerin temsilcileri ve konuya yakınlık duyan diğer gönüllü kişi ve kuruluşlar yer almaktadır.

Kent Konseyleri, bir yandan yaşlıların özel gereksinimlerinin dikkate alınması, çevrelerinden kopukluğu ve güvencesizliği azaltacak, yaşamlarını kolaylaştıracak önlemlerin alınması gibi konulara eğilirken, diğer yandan da yaşlıların, toplumla ilişkilerinin kopmadan sürmesini sağlayabilirler. Bu bağlamda, "kıdemli hemşehriler" in engin birikimlerinden toplumun yararlanmayı sürdürmesini sağlayacak kanalların açık tutulması açısından Kent Konseyleri'nin çok elverişli bir konumu vardır.

NİLÜFER

BURSA

OSMANGAZI

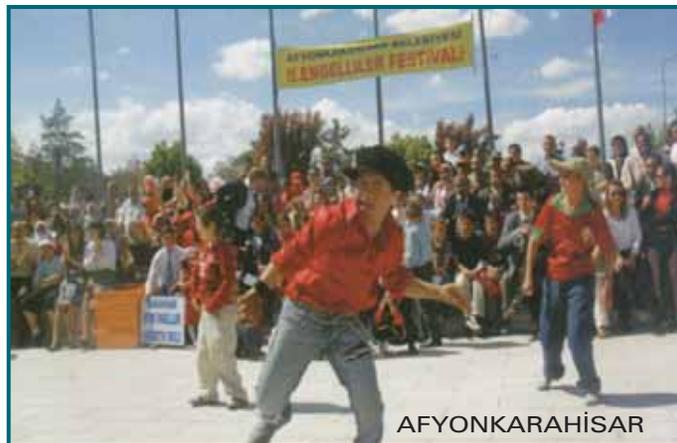

Engelliler...

Engellilere yönelik platformlarda da, genelde zihinsel ve (görme ve işitme engelliler dahil) bedensel engelliler ile bu amaçla kurulan veya bu alanda uzmanlaşmış sivil toplum kuruluşlarının ve bunların kendi aralarında oluşturduğu üst birliklerin temsilcileri, ilgili kamu kuruluşlarının ve belediyelerin temsilcileri, konuya yakınlık duyan ve katkıda bulunmak isteyenler ile engelliler konusunda ailelerin, refakatçilerin, vb. ve genelde halkın eğitimi ve bilinçlendirilmesi konusunda çalışan kişi ve kuruluşlar yer almaktadır.

Kent Konseyi'nin, bedensel ve zihinsel engellilerin kentsel yaşam ile bütünleşmesine, sorunlarına ortak çözümler geliştirilmesine ve bu konudaki bilinç ve duyarlılık düzeyinin yükseltilmesine yönelik çalışmalarda kilit ve öncü bir rolü vardır. Konsey, engellilere yönelik politikaların aşırı korumacılık yerine toplumla bütünleştirmeye yönelmesini sağlayabilir. Engelli hemşehrilerin eğitim, rehabilitasyon, sağlık, hukuk, yönetim gibi alanlardaki gereksinimlerinin karşılanması yoluyla, başkalarına en az muhtaç olacak şekilde yaşamalarının sağlanması konusunda, Konsey'e önemli görevler düşmektedir. Konsey, ilgili konuların yalnızca engellilere yönelik platformların değil, bütün kent halkının ortak sorumluluğuna dönüşmesini sağlayabilecek en uygun platform konumundadır.

Mahalle
ölçeğinde
katılım neden
önemlidir?

Mahalle ölçeğinde katılım

Kent Konseyleri'nin kurumsallaşması ve sürdürülebilirliği açısından, en geniş şekilde katılım sağlanması ve tüm belde halkı tarafından sahiplenilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu konudaki başlıca dayanaklarından birini, mahalle ölçeğindeki çalışmalar oluşturmaktadır.

Kent Konseyi içerisinde mahalle muhtarlarının da yer alması, son derece önemli ve gerekli olmakla birlikte, katılımcı süreçlerin toplumun kılcal damarlarına yayılması ve seslerini duyurmada güçlük çeken toplumsal kesimlere ulaşılabilmesi açısından yeterli değildir.

Genelde, Kent Konseyleri'nin geniş "temsil" kapasitesine ve başta sivil toplum kuruluşları olmak üzere, örgütlü paydaşların etkin katılımına rağmen, belde halkının örgütlü olmayan geniş

kesimlerine ulaşılmasında ortak bir sıkıntı çekildiği görülmektedir. Bu bağlamda, önemli ölçüde komşuluk ilişkilerine ve kişisel tanışıklığa dayalı, bireylerin kendi günlük yaşamlarını etkileyen kararların alınmasına doğrudan katılabildiği, "birinci basamak yerel yönetim" niteliğindeki mahalle ölçeğinde katılımcı yapıların oluşturulması, büyük önem taşımaktadır.

Yerel yöneticilerin ve muhtarların desteği ve katılımıyla yürütülen mahalle çalışmaları, mahalle sakinlerinin yaşadıkları mekana ve kente sahip çıkma duygusunun ve "kentlilik" bilincinin gelişmesine, kentsel haklarını ve sorumluluklarını daha iyi anlayabilmelerine, uygulamasına doğrudan katılabilecekleri ve sorumluluk üstlenebilecekleri projeler geliştirilmesine, kendi yönetimlerine doğrudan katılabilecekleri yapılar ve süreçler geliştirilmesine ve bunlara bağlı olarak, demokratik ve etkin bir mahalle yönetiminin oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır.

ANTALYA

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 9. Maddesi kapsamında, Belediyeler ile Mahalle yönetimleri arasındaki bağlar güçlendirilmekte ve Belediyeler, mahallenin ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için gerekli yardım ve desteği sağlamaya ve kararlarında mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurmaya teşvik edilmektedir.

Mahalle ölçeğinde katılımın yöntemleri nelerdir?

Mahalle ölçeğindeki katılımın önemi ve gerekliliği konusunda bir görüş birliği olmakla birlikte, bu katılımın değişik kentlerdeki örgütlenme biçimlerine bakıldığında, bunların genel amaç ve hedeflerinin büyük ölçüde örtüştüğü ve birbirine benzediği, buna karşılık uygulamada farklı yapı ve süreçlerin ortaya çıktığı görülmektedir.

Mahalle ölçeğinde katılımın örgütlenmesine yönelik olarak geliştirilen yöntemler arasında yer alan Mahalle Forumları, mahalleye ilişkin sorunların yerinde saptanması ve çözüm yollarının geliştirilmesini sağlamakla kalmayarak, mahalle halkının katılımıyla demokratik yerel yönetim kültürünün yaygınlaştırılması açısından da önemli bir işlev görmektedir. Mahalle halkı ile karşılıklı görüş alışverişinde bulunulduğu, mahalle sorunlarının ve çözüm yollarının tartışıldığı forumlara, ilgili mahallelerden dileyen herkes katılabilmektedir.

Örnek uygulama oluşturan Mahalle Meclisleri, mahalle halkının karar alma süreç ve mekanizmalarına katılımını sağlayan başlıca platformlar olarak işlev görmektedir. Mahalle Meclisleri'nin, genelde mahalle muhtarı, İhtiyar Heyeti üyeleri, mahalledeki okulların öğretmen, öğrenci ve veli temsilcileri, sağlık ocağı tabipleri, imamlar, koruma ve yaşatma, güzelleştirme, vb. amaçlı semt dernekleri, mahalle ölçeğindeki arama-kurtarma amaçlı birimler, spor klüpleri, sokak ve site temsilcileri, Kadın ve Gençlik

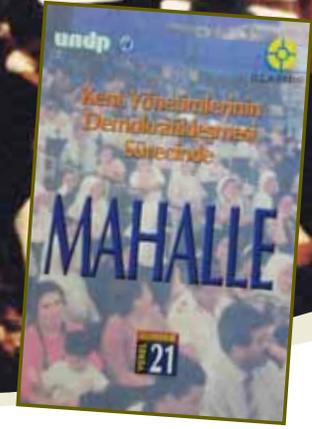
Meclisleri'nin mahalleden seçilen temsilcileri ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla oluşturulduğu görülmektedir.

Bir başka önemli örnek niteliğindeki Kent Gönüllüleri Evleri, mahallelerin öncelikli sorunlarının ve gereksinmelerinin belirlenmesinden danışmanlık hizmetlerine, kadınlar, gençler, çocuklar, yaşlılar ve engellilere yönelik çalışmalardan arama-kurtarma ekiplerinin oluşturulmasına kadar uzanan bir çerçevede, hizmet sundukları mahallelerde kentsel yaşamı ilgilendiren her alanda etkinlik göstermektedir. Kent Gönüllüleri Evleri, ulaşılmasında güçlük çekilen kesimlerin kent yönetiminde söz sahibi olmalarını sağlayan ve katılım kanallarını açık tutan merkezler olarak, çok-işlevli çalışmalarını sürdürmektedir.

Mahalle halkının şikayet ve sorunlarının yerinde belirlenmesi ve çözümün hızlandırılmasına yönelik olarak, çeşitli adlar altında mahallelerde oluşturulan hizmet birimleri de, özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin sunduğu sınırsız olanaklar sayesinde, mahalle halkının katılımını attıran bir işlev görmektedir.

Bu örneklerin yanısıra, mahalle halkının gereksinimlerini ve tercihlerini belirlemeye yönelik anket, mini referandum, vb. uygulamalar, sağlık, eğitim, çevre, vb. konulu kampanyalar, mahalle halkı arasında yakınlaşma ve kaynaşmaya yönelik sosyal-kültürel etkinlikler, bilgilendirme ve eğitim amaçlı basılı-görsel materyal gibi çeşitli yöntemler yoluyla da mahalle ölçeğinde katılımın artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda, her kentin, mevcut birikimin ve uygulamaların ışığında kendisine uygun yöntemler geliştirerek, mahalle ölçeğindeki çalışmalara gereken önemi vermesi önerilmektedir.

Çalışma Grupları

Çalışma Grupları neden önemlidir?

Genelde, "kurumsal temsil" esasında biraraya gelen paydaşlardan oluşan Kent Konseyi'nin, farklı konularda ayrıntılı çalışmalar yürütmesi pratikte mümkün olamayacağı gibi, bu yapının işlevine de uygun değildir. Bu bağlamda Çalışma Grupları, belirlenen öncelikli konularda derinlemesine çalışmalar yapabilecek zamana ve birikime sahip, farklı sektörlerden, kuruluşlardan ve disiplinlerden gelen kişileri, katılımcı yaklaşımın özüne uygun şekilde, yerel sürdürülebilir kalkınma eylem planlamasının farklı bileşenleri etrafında buluşturmaktadır.

Kent Konseyi'nin geniş kapsamlı işlevlerini yaşama geçirebilmesi, büyük ölçüde, Çalışma Grupları'nın dinamizmine ve bu gruplardan gelen girdilere bağlıdır. Çalışma Grupları'nın odaklandığı öncelikli konularda geliştirilen hedefler, stratejiler, eylemler, projeler ve diğer katkılar, Genel Kurul'da (sıkça yakınıldığı gibi, hazırlıklı gelinmediğinden, görüşülen konuların "dağılıp gitmesi" yerine)

üzerinde derinlemesine çalışılarak belirli bir olgunluğa kavuşturulmuş konuların ele alınmasını ve üzerinde genel bir uzlaşma sağlanan ortak kararlara dönüştürülmesini kolaylaştıran bir işlev görmektedir.

Çalışma Grubu katılımcılarının büyük emek ve çabalarla ürettikleri çıktıların, Genel Kurul tarafından bir bütünleştirme süreci sonrasında benimsenmesi ve ortak bir taahhüt belgesine dönüştürülmesi, bunların yerel yönetime taşınmasını kolaylaştırmakta ve uygulamaya geçirilmesinin önünü açmaktadır.

Çalışma Grupları'nın "gönüllü katılım" esasında oluşması gerekli olmakla birlikte, yeterli değildir. Gönüllülerin yanısıra, Belediye'nin konu ile ilgili birimlerinden gelen temsilcilerin ve ilgili konuda doğrudan veya dolaylı sorumluluğu bulunan çeşitli kamu kuruluşlarının temsilcilerinin de Çalışma Grupları'nda yer alması, büyük önem taşımaktadır. Böylelikle, bir yandan daha geniş kapsamlı ve verimli bir çalışma ortamı yaratılırken, öte yandan da, Çalışma Grupları'nın yoğun ve özverili emeği sonucu alınan kararların ve elde edilen çıktıların sahiplenilmesi, kentsel kararlara dönüşmesi ve ilgili kuruluşların plan, program ve bütçe önceliklerine dahil edilmesi, daha kolaylıkla sağlanabilmektedir.

ÇANAKKALE

İZNİK

ÇEVRE

EKONOMİ

SAĞLIK

TURİZM

EĞİTİM

KÜLTÜR
VE
SANAT

ULAŞIM

TÜKETİCİYİ
KORUMA

ÇALIŞMA VE
SOSYAL
GÜVENLİK

DiĞER...

Çalışma Grupları hangi başlıklar altında ve nasıl oluşturulmaktadır?

Çalışma Grubu başlıkları, ülkenin dört bir yanındaki kentlerde belirgin bir benzerlik taşımakla birlikte, her kentin coğrafi konumuna, büyüklüğüne ve özelliklerine bağlı olarak, belirlenen öncelikli konular, birtakım farklılıklar gösterebilmektedir. Genelde, Çalışma Grubu başlıklarına bakıldığında, en çok karşılaşılanlar arasında, Çevre, Ekonomi, Sağlık, Turizm, Eğitim, Kültür ve Sanat, Ulaşım, Tüketiciyi Koruma, Çalışma ve Sosyal Güvenlik gibi genel ve geniş kapsamlı konuların bulunduğu görülmektedir. Ayrıca, Türkiye'ye damgasını vuran konularda (örneğin, "Afetler ve Kriz", "Avrupa Birliği ile İlişkiler", vb. başlıklar altında) da Çalışma Grupları oluşturulmaktadır. Bunlara ek olarak, hemen her kentte, genel başlıklar altındaki grupların, kendi içerisinde daha özel konulara yönelik alt-başlıklara bölünerek çalıştığı veya yerele özgü bu konular için ayrı Çalışma Grupları oluşturulduğu görülmektedir.

Herhangi bir kentteki Çalışma Grupları'nın sayısı, ilgili kentin büyüklüğü, konumu, gelişme özellikleri, Konsey çalışmalarının etkinliği, yerel paydaşların ve gönüllü katılımcıların ilgisi gibi çeşitli etkenlere bağlı olarak, önemli farklılıklar gösterebilmektedir.

Çalışma Grupları'na katılımcı sayısı ise, her kentin özel durumuna bağlı olarak, hem bir gruptan diğerine, hem de aynı grubun kendi içerisinde, değişiklikler gösterebilmektedir. Çalışma Grupları'na katılanların sayısı, genelde iki uç noktada ele alınmaktadır: Bir uçta, Çalışma Grubu'nun verimli bir şekilde çalışabilmesi, en azından bir "grup" olabilmesi için, en az kaç kişiden oluşması gerektiği sorusu yer almaktadır. Diğer uçta ise, belirli bir öncelikli konu çevresinde anlamlı bir çalışma yürütülebilmesi için, Çalışma Grubu'na katılacak kişilere bir üst sınır getirilmesine gerek olup olmadığı sorusu yer almaktadır. Uygulamada, ilgili kentin ölçülerinde "çok sayıda" katılımcıyı aynı konu çevresinde buluşturan Çalışma Grupları'nın, kendi içerisinde farklı alt-başlıklara bölünerek çalışma eğilimi nedeniyle, bu soruna kolaylıkla çözüm getirildiği görülmektedir.

ANTALYA

ADANA

EYLEM PLANLAMASI

Eylem planlaması neden önemlidir?

Kent Konseyi'nin varlığı ve meşruiyeti, yalnızca kentteki tüm paydaşları biraraya getirmesinden kaynaklanmamaktadır. Konsey'in yapısı kadar, Belediye Kanunu'nun 76. maddesinde ve ilgili Yönetmelik'te tanımlanan geniş kapsamlı işlevleri de önem taşımaktadır.

MADDE 4(b) - Kent konseyi: Merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun ortaklık anlayışıyla, hemşehrilik hukuku çerçevesinde bulunduğu; *kentin kalkınma önceliklerinin, sorunlarının, vizyonlarının sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği*, ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetim mekanizmalarını (ifade eder).

Yalnızca yapıya odaklanan ve Konsey'den beklenen işlevleri gözardı eden anlayışın, Kent Konseyleri'ni amaç ve hedeflerinden uzaklaştırabileceği ve işlevsiz kalmasına yol açabileceği dikkate alındığında, "yapı" ile "işlev" arasındaki bağlantının kurulmasına büyük özen gösterilmesi gerekmektedir.

Bu bağlantının belkemiğini, **yerel eylem planlaması** süreci oluşturmaktadır.

Kent Konseyi'nin temel işlevleri arasında, ilgili kentte katılımcı süreçlerle, "sürdürülebilir" bir gelecek vizyonu üzerinde mutabakat sağlanması, buna yönelik uzun, orta ve kısa dönemli hedeflerin belirlenmesi ve bunlara dayalı olarak, yerel eylem planlarının hazırlanması (ve sonrasında uygulamaya geçirilmesi) gelmektedir.

Eylem planlamasının işlevi nedir?

Eylem Planı, yerel paydaşların, gerek birbirlerine ve gerekse belde halkına karşı sorumluluklarını ortaya koyan, bağlı kalmayı taahhüt ettikleri hedeflerin ve eylemlerin genel çerçevesini çizen ve kendi uygulamalarına rehberlik etmesi öngörülen bir toplumsal uzlaşma belgesi olarak görülebilir.

Sürdürülebilir kalkınmanın yerel düzeyde yaşama geçirilmesinin temelini oluşturan Eylem Planı, yerel düzeydeki katılımın belirli hedeflere ve eylemlere yönelmesini sağlayarak, katılımdan somut sonuçlar

alınmasının önünü açarak, katılımcı yapıların etkinliğini artırarak ve katılımın sürekliliğini sağlayarak, "yapıştırıcı" bir işlev görmektedir.

Eylem Planı, Kent Konseyi ortaklarının katılımının, yerel karar alma süreçlerini ve kent yönetimini etkileme çabası ile sınırlı kalmayarak, yaşadıkları kentin sürdürülebilir geleceğine yönelik projeler geliştirmeleri, geliştirdikleri bu projelerin veya genelde yerel hizmetlerin yürütülmesine doğrudan katılmaları ve bu konuda sorumluluk üstlenmeleri açısından da önemli bir işlev görmektedir.

MADDE 6 - (1) Kent konseyinin görevleri:

b) Sürdürülebilir gelişmenin sağlanması ve bu konuda ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik planların hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,

Eylem planlamasının aşamaları nelerdir?

Eylem planlaması süreci, öncelikli yerel sürdürülebilir kalkınma sorunlarının çözümüne yönelik uzun erimli, stratejik bir planın hazırlanmasını ve uygulanmasını gerektirmektedir. Bu geniş kapsamlı sürecin başlıca aşamalarının, şunları kapsadığı görülmektedir:

- **Mevcut durumun tanımlanması:** Bu kapsamda, kentin öncelikli sorunlarının neler olduğu konusunda görüş birliğine varılması; sorunların nedenlerinin ve boyutlarının belirlenmesi; kentin mevcut durumunu ve olanaklarını yansıtan, çevre ile sosyal ve ekonomik gelişmenin bağlantısını ortaya koyan "Mevcut Durum Raporu" hazırlanması.
- **Kentin geleceğine yönelik ortak bir vizyon geliştirilmesi:** Bu kapsamda, Kent Konseyi bünyesindeki katılımcı mekanizmalar kanalıyla, ilgili kentin "sürdürülebilir kalkınma kimliği"ni belirleyecek ortak bir vizyon üzerinde toplumsal uzlaşma sağlanması.
- **Hedeflerin belirlenmesi:** Bu kapsamda, ilgili kent için kısa ve uzun dönemli, gerçekçi ve ölçülebilir nitelikte sürdürülebilir kalkınma hedefleri belirlenmesi.

- **Eylem planının hazırlanması:** Belirlenen sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik uzun dönemli bir yerel eylem planının ve buna dayalı sektörel eylem planlarının hazırlanması.
- **Öncelikli projelerin belirlenmesi:** Bu kapsamda, ilgili kentteki öncelikli sorunların çözümüne yönelik olan ve yerel eylem planının geçerliliğini gösterme açısından kısa zamanda olumlu sonuçlar vermesi beklenen projelerin belirlenmesi.
- **Eylem planının tüm ortaklarca benimsenmesi:** Bu kapsamda, eylem planının, Kent Konseyi'nce benimsenmesi; ardından, ilgili belediye meclisinde de görüşülmesi ve sahiplenilmesinin sağlanması.
- **Uygulama:** Yerel eylem planı ile belediyenin ve ilgili kamu kuruluşlarının plan, program ve bütçe öncelikleri arasında işlevsel bağlar kurulması; eylem planlarıyla tutarlılığını sağlamak amacıyla, mevcut ve geleceğe yönelik belediye politikaları, kararları ve eylemlerinin izlenmesi; uygulamaya ilişkin sorumlulukların, yerel ortaklar arasında dengeli bir şekilde paylaşımı; uygulamanın, çeşitli aşamaları içeren bir takvime bağlanması; uygulama sürecinin izlenmesi ve değerlendirilmesi.

KOORDİNASYON

Koordinasyon işlevi neden önemlidir?

Bugüne kadar, Türkiye YG-21 Programı altında sürdürülen YG-21 süreçlerinin koordinasyonu, Program ortağı her kentte yerel ortaklar tarafından oluşturulan YG-21 Genel Sekreterliği tarafından gerçekleştirilmiş bulunmaktadır. YG-21 Genel Sekreterliği'nin

ana işlevi, ilgili süreçlerin, tüm bileşenlerini içerecek şekilde koordinasyonu ve geniş bir yelpazeye yayılan paydaşlarla ana bağlantı noktasının oluşturulmasıdır.

YG-21 Programı'nın koordinatör kuruluşları ile kentler arasındaki köprü işlevini de gören YG-21 Genel Sekreterlikleri, Program'ın bir bütün olarak yürütülmesinde ve elde edilen uluslararası başarıda kilit bir rol oynamışlardır.

Kent Konseyleri modelini yerel yönetimimizin gündemine taşıyan YG-21 Programı kapsamındaki örnek uygulamalarda açıkça görüldüğü gibi, bu katılımcı yapıların (ve Kent Konseyi Yönetmeliği'nde de yer alan diğer yapıların ve süreçlerin) etkin, amacına uygun ve başarılı olarak işlemesi, büyük ölçüde, güçlü bir koordinasyon yapısı sayesinde gerçekleşmektedir.

Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (6 Haziran 2009): Genel Sekreterlik

MADDE 14/A -(1) Kent konseyi genel sekreteri, belediye başkanı tarafından önerilen üç aday arasından yürütme kurulu tarafından seçilir.

(2) Kent konseyi genel sekreteri, 6 ncı maddede belirtilen görevlerin yerine getirilmesini koordine eder. Meclisler, çalışma grupları ve benzeri yapılar arasındaki çalışma uyumunu ve koordinasyonu sağlar.

(3) Genel sekreter, kent konseyi başkanına ve yürütme kuruluna karşı sorumludur.

Kent Konseyi'nin koordinasyonu nasıl sağlanacaktır?

8 Ekim 2006 tarihli Yönetmelik'te "Sekreteryahizmetleri" ile sınırlı kalan işlevlere 6 Haziran 2009 tarihli yeni Yönetmelik ile "**Genel Sekreterlik**" eklenmiş olması, ilgili koordinasyon işlevinin güçlendirilmesi konusunda atılan çok önemli bir adım niteliğini taşımaktadır.

Kent Konseyi Genel Sekreteri'nin Belediye Başkanı tarafından önerilecek adaylar arasından seçilmesi görüşünün ülke genelinde benimsenmesinde, büyük ölçüde, Konsey ile Belediye arasındaki köprülerin güçlendirilmesi ve Belediye tarafından sağlanacak yardım ve desteğin daha sağlam kurumsal temellere oturtulması arayışlarının ağırlık kazandığı görülmektedir.

Genel Sekreter'in, hem Kent Konseyi Başkanı'na hem de Yürütme Kurulu'na karşı sorumlu olmasında ise, bir yandan yeni bir organ olarak getirilen Kent Konseyi Başkanı'nın görev

ve yetki alanının kısıtlanmaması, öte yandan da Genel Sekreter'in yalnızca Başkan'a değil, kendisini seçen Yürütme Kurulu'na karşı da sorumlu tutularak, hareket alanının daha geniş tutulması amaçlanmıştır.

Genel Sekreterlik ile ilgili yeni düzenlemenin en dikkat çekici ve özel bir vurgu gerektiren yönü, Genel Sekreter'in görev alanının, çok geniş bir çerçeveye oturtulmasıdır. Genel Sekreter'in, Yönetmeliğin 6. maddesinde belirtilen görevlerin yerine getirilmesini koordine edecek olması, görev alanının, yerel yönetişimin her alanını kapsayacak olması anlamına gelmektedir.

Bu yelpaze daha da genişletilmekte ve Genel Sekreter'in, meclisler, çalışma grupları ve benzeri yapılar arasındaki çalışma uyumunu ve koordinasyonu da sağlayacağı belirtilmektedir. Böylelikle, her biri kendi belirlediği esaslar doğrultusunda ve kendi iç koordinasyon düzenlemeleriyle işleyen bu yapıların birlikteliğinden oluşan karmaşık Konsey yapılanmasının ve bu geniş şemsiye altındaki tüm işlevlerin koordinasyonu, Genel Sekreter tarafından sağlanacaktır. Bu bağlamda, Yönetmelik'teki yeni düzenleme ile, tüm katılımcı yapılar ve süreçler arasında "yapıştırıcı" bir işlev gören, etkili bir koordinasyon mekanizması oluşturulmasının yasal ve kurumsal dayanakları sağlanmış bulunmaktadır.

**Genel Sekreterlik,
hangi ad altında
sürdürülecektir?**

Gelinen noktada, demokratik yerel yönetim temelinde sürdürülebilir kalkınmanın yerelleştirilmesini hedefleyen YG-21 süreçlerinin bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesi ve ilgili konularda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanması hedeflenmektedir.

Bu doğrultuda, bugüne kadar YG-21 Genel Sekreterlikleri tarafından yürütülmüş olan işlevlerin de bundan böyle Kent Konseyi Genel Sekreterliği adı altında ve Konsey'in şemsiyesi altında sürdürülmesi beklenmektedir.

AB SÜRECİNDE KENT KONSEYLERİ

**Kent Konseyleri'nin
Avrupa Birliği'ne
katılım süreci
açısından
önemi nedir?**

Avrupa Birliği'ne tam üyelik süreci, Türkiye'nin AB hukuk sistemini bir bütün olarak benimsemesini ve içselleştirmesini ve bu bağlamda, kendi yasal mevzuatının AB Müktesebatı'na uyum sağlamasını gerektirmektedir. Bu, yalnızca merkezi yönetimin değil, toplumun tüm kesimlerinin ve özellikle de yerel yönetimlerin sahiplenmesi ve kendilerini hazırlaması gereken bir süreçtir.

Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde yerel yönetimimizin konumu ve işlevlerine ilişkin değerlendirmeler, AB'nin bu konuda ne

öngördüğü ve neler yapılmasını beklediği ile de doğrudan bağlantılıdır. Bu konudaki temel başvuru kaynağını, AB tarafından hazırlanan Katılım Ortaklığı belgeleri ve İlerleme Raporları oluşturmaktadır.

Bu konuda, 2005 yılı AB Katılım Ortaklığı Belgesi'ne bakıldığında, "Kısa Vadeli Öncelikler" başlığı altında, "**Özellikle yakın zamanda kabul edilen mevzuatın uygulanması yoluyla, etkili, şeffaf ve katılımcı yerel yönetimin sağlanması**" yönünde temel bir beklentinin yer aldığı görülmektedir. Bu konudaki beklenti, katılım sürecine ilişkin olarak uyum yasalarının çıkarıldığı, ancak bunların yaşama geçirilmesinde sıkıntılar yaşandığı yönünde AB tarafından yöneltilen en önemli eleştirilerden birini yansıtmaktadır. Yerel yönetimlerle ilgili yeni yasal ve kurumsal düzenlemelerin uygulanmasında, özellikle de doğrudan "yönetişim" ile bağlantılı olan "etkin, şeffaf ve katılımcı yerel yönetim" konusunda, Kent Konseyleri'nin ne kadar önemli bir rol oynayabileceğinin vurgulanması gerekmektedir.

Sıkça Sorulan Sorular?

**Belediye, Kent
Konseyi'ni
desteklemezse ne
olacaktır?**

Tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de yerel yönetimlerin (özellikle, belediyelerin) YG-21 süreçlerinde vazgeçilmez bir rolü vardır. Ancak, YG-21, "zorunlu" bir uygulama değil, bu sürecin önemini ve kente kazandırdıklarının bilincinde olan belediyelerin "gönüllü" olarak öncülük ettiği bir süreçtir. Dolayısıyla, YG-21 uygulamalarının "önkoşulu", belediyelerin bu sürece sıcak bakmaları ve sahip çıkmalarıdır.

YG-21 Programı kapsamındaki başarılı Kent Konseyi uygulamalarının ortak bir özelliği olarak, ilgili belediyelerin (değişen ölçülerde de olsa) vermekte olduğu çok-yönlü destek göze çarpmaktadır. Buna karşılık, Program'ın geride kalan yıllarında, belediyenin desteğini çekmesi durumunda ilgili süreçlerde darboğazlar ve tıkanıklıklar yaşandığı sıklıkla görülmüştür. Özellikle, yerel seçimlerde belediye yönetimindeki değişikliğin, başarılı olarak nitelenen bir uygulamanın dağılıp gitmesine yol açabildiği gibi, "kısıpıtısız" bir kentin atağa kalkabilmesini sağladığı örneklerin sayısı, azımsanamayacak sayıya ulaşmıştır.

Gelinen noktada, YG-21 Programı'nın önceki yıllarında karşılaşılan bu sıkıntılar geride kalmış gözükmemekte ve bundan böyle, belediye tarafından sağlanması beklenen desteğe ilişkin daha olumlu ve istikrarlı bir görüntü ile karşılaşılabilmektedir. Kent Konseyi'nin yasal dayanaklarına kavuşmuş olmasının, bu yapının belediye tarafından "gönüllü" olmaktan çok, "zorunlu" olarak desteklenmesi gerekeceği anlamına geldiği belirtilmektedir. Yönetmelik'teki yeni düzenleme ile belediyenin Kent Konseyi'ne

yardım ve destek sağlaması da öngörüldüğünden, bu durumda belediyenin bir anlamda "köşeye sıkışmış" olduğu ve Konsey'i desteklememesi gibi bir durumun söz konusu olamayacağı görüşü ağır basmaktadır.

Buna karşılık, Kent Konseyi'nin kuruluş amaçlarını ve işlevini kavramaktan uzak düşen, Konsey'i belediyenin "sırtındaki bir yük" veya belediyeye "bağlı" yeni bir organ olarak görme eğiliminde olan belediyelerin, bu sürece sahip çıkan örnek belediyeler ile aynı kararlılık ve "gönüllük" içinde destek vermekten kaçındıkları görülmektedir. Özellikle, parayı belediye verdiği için "dudüğü çalması" gerektiği yönündeki yaygın eğilimin bir sonucu olarak, Konsey'in herhangi bir nedenle belediyenin "güdümlünden" çıkmış olarak görüldüğü durumlarda, ilgili belediye tarafından sağlanan desteğin giderek azalması, yararlanma koşullarının ağırlaştırılması, hatta tümüyle kesilmesi söz konusu olabilmektedir.

İçişleri Bakanlığı'nca yürütülen yerel yönetimlerin denetimi işlemlerinin kapsamına, belediyelerin Kent Konseyleri'ni ne ölçüde desteklediğine ilişkin konuların da dahil edilmesi gibi uygulamaların, bu yaygın isteksizliğin aşılmasında önemli bir etkisinin olması beklenmektedir. Yerel ortaklarca, idari yargı yolu da dahil olmak üzere, başka kanallara da başvurulabilir. Ne var ki, tüm yaptırım arayışlarına ve girişimlerine karşın, Kent Konseyi'ne sıcak bakmayan bir belediyeyi, bu demokratik ve gönüllü katılıma dayalı sürece "zorla" yöneltmenin mümkün olamayacağına da vurgulanması gerekmektedir.

Dolayısıyla, tepkisel bir biçimde, "olumsuzluklar" üzerine bina edilen bir yaklaşımla, belediyenin destek vermemesi veya bir dönem verdiği desteği geri çekmesi olasılığına karşı "zorlayıcı" önlemler arayışına girilmesi yerine, belediyeyi "yerel yönetim" sürecinin önemine inandırmak, bu eşsiz katılımcı yapıya destek vermesi yönünde teşvik etmek, bir ölçüde "zorlama" gerekiyorsa, bunu tepeden değil, demokratik katılımın baskısıyla gerçekleştirmek ve her şeyden önce, kendi yerel yönetimine güvenerek, iyi niyetle hareket etmek gerekecektir.

Kent Konseyi'ne "tüzel kişilik" kazandırılması gerekli midir?

Genelde, Kent Konseyleri'nin kurulmaya ve işlerlik kazanmaya başladığı ilk uygulamalardan bu yana, Konsey'i oluşturan paydaşların, oldukça yaygın bir şekilde "tüzel kişilik" arayışına girmiş oldukları görülmektedir. Bu yöndeki arayışların başlıca gerekçesi olarak, Konsey'in mevcut örgütlenme kalıplarına uymaması nedeniyle karşılaşılan yasal ve kurumsal sıkıntılar gösterilmiştir. Bunlar arasında, belediyelerin ve merkezi yönetim kuruluşlarının karşısına "muhatap bir kurum" olarak çıkabilmesi, gerekli personelin istihdam edilebilmesi, Konsey'e özgü bir banka hesabının kullanılabilmesi, bağış toplanabilmesi, uluslararası ve ulusal proje fonlarından yararlanılabilmesi gibi konular üst sıralarda yer almıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu ile Kent Konseyleri'nin yasal dayanağa kavuşması sonrasında, tüzel kişilik arayışlarının ve buna yönelik vakıf, dernek, vb. örgütlenme girişimlerinin azaldığı göze çarpmaktadır. Buna karşılık, Kent Konseyleri'nin tüzel kişiliğe kavuşturulmamış olması nedeniyle, birtakım konulardaki kurumsal sıkıntılar ve bunlara çözüm arayışlarının devam ettiği görülmektedir.

Gelinen noktada, Kent Konseyi, ilgili kuruluşların karşısına "muhatap bir kurum" olarak çıkılabilmekle kalmamakta, belediye meclisinin gündemine madde ekletecek ölçüde, güçlü konum elde etmiş bulunmaktadır. Birçok kentte Konseyler, kamu kuruluşlarının resmi yazışmalarının odak noktalarından biri konumuna gelmişlerdir. Öte yandan, Konsey için gerekli uzmanlık desteğinin paydaşlarca "gönüllülük" esasında sağlandığı, destek hizmetler için gerekli personelin de ilgili belediye tarafından görevlendirildiği dikkate alındığında, "personel istihdamı" konusundaki sıkıntılar da aşılmış gözükmektedir. Aynı şekilde, Yönetmelik'teki yeni düzenleme ile, Konsey'in etkin

şekilde işlemesi için gerekli mali desteğin de belediye tarafından sağlanacak olması, bu konudaki sıkıntıların önemli ölçüde hafiflemesini sağlamaktadır.

Geriye, sıklıkla dile getirilen bir sorun alanı olarak, Konsey'in uluslararası ve ulusal proje fonlarından yararlanılabilmesi kalmaktadır. Konsey'in görev alanına giren konulara yönelik projelere kaynak sağlayan kuruluşların, karşılarında muhatap bir "tüzel kişilik" aramaları nedeniyle Kent Konseyleri (ve aynı şekilde, bünyesindeki meclisler ve çalışma grupları) tarafından sunulan projeler, içeriğine bakılmaksızın, genelde değerlendirmeye alınmadan geri çevrilmektedir. Bu sorunun aşılması amacıyla, tüzel kişiliğe sahip bir paydaşın Konsey adına proje sunması durumunda ise, seçilen paydaşın ilgili projeyi kendisini ön plana çıkararak yürütme eğilimi başta gelmek üzere çeşitli darboğazlarla karşılaşılmakta olması, bu yöndeki tüzel kişilik arayışlarını hızlandırmaktadır.

Buna karşılık, özellikle bu konudaki tartışmalara, aynı ölçüde ağır basan bir başka yaklaşımın damgasını vurduğu görülmektedir. Bu bağlamda, Konsey'in yapısının ve amaçlarının, doğrudan proje yürütmesine uygun olmadığı savunulmakta, Konsey'in "uygulayıcı" olmaktan çok, bu ortak aklın süzgecinden geçen "tavsiye" niteliğindeki kararların, bünyesindeki ilgili kuruluşlar aracılığıyla uygulamaya geçirilmesini kolaylaştıran bir yapı olma özelliğini korumaya özen gösterilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Bu genel çerçevede, Konsey'in asıl gücünün tüzel kişiliği olup olmamasından değil, kentteki paydaşları bir araya getirerek, tüm kenti kucaklayan bir "ortak akıl" oluşturulmasını sağlamasından ve bu birlikteliği dayalı bir "sinerji" yaratmasından kaynaklandığı görüşü, giderek ağırlık kazanmaktadır.

**Kent Konseyleri
arasındaki
koordinasyon için
bir çatı örgütlenme
gerekli midir?**

Ülke genelinde, Kent Konseyleri arasındaki işbirliğini, dayanışmayı ve koordinasyonu sağlayacak, bilgi ve deneyim aktarımını güçlendirecek, "birbirinden öğrenme" sürecini kolaylaştıracak bir "çatı" örgütlenme gerekli midir? Bu soruya genelde olumlu cevap verilmekte olduğu dikkate alındığında, bu çatı örgütlenmenin en uygun şekilde nasıl oluşturulabileceği üzerinde durulmasının zamanı gelmiş gözükmektedir.

Bugüne kadar YG-21 Programı'nın sağlamış olduğu elverişli ve esnek şemsiye, yalnızca Program ortağı yerel yönetimler için geçerli olmuştur. Program ortaklığı için ise yerel yönetimlerin, kendi meclislerinden alacakları bir kararlar, ilgili çalışmalarını destekleme taahhüdünde bulunmaları yeterli sayılmıştır. Program ortaklığı bu ölçüde kolay olmasına karşın, bu sürece katılan yerel yönetimimizin sayısı, üç haneli rakamlara ulaşmamıştır. Bu da, ülke genelinde demokratik yerel yönetim uygulamalarının gelişmesine ve yerleşmesine öncülük eden yerel yönetimimizin sayısının, göreceli olarak sınırlı kaldığını göstermektedir.

Öte yandan, 29 Mart 2009 yerel seçimleri sonrasında, tüm kentlerde (işlevi gözardı edilse bile, en azından ilgili yasanın gereği olarak) Kent Konseyi oluşturulmasına başlanmış bulunmaktadır. Bu durumda, yasal kuruluş sürecini tamamlamış yüzlerce Kent Konseyi'nin, kurumsal bir bağlantıları bulunmadığı (ve belki de, içerdiği yönetim süreçlerine sıcak bakmadıkları) YG-21 Programı'nın "çatısı" altında işlev görmelerini beklemek, gerçekçi olmadığı gibi, ahlaki açıdan da uygun olmayacaktır.

Bu noktada, YG-21 Programı'nın, yerel yönetim sürecindeki belediyelerin ve diğer paydaşların desteklenmesini sağlayacak ve hareket alanlarını genişletebilecek esnek bir şemsiye oluşturmak amacını taşıdığına hatırlatılması gerekmektedir. Bu bağlamda, Kent Konseyi uygulamalarını da

kapsayacak şekilde, ülkemizde yerel yönetim süreçlerinin gelişmesi ve kök salmasının, YG-21 Programı'nın devamına bağlı görülmemesi ve buna "endekslenmemesi" gerektiği, bir kez daha vurgulanmalıdır.

Oldukça uzun bir süredir YG-21 Programı'nın koordinasyonunu üstlenmiş olan UCLG-MEWA, yönetim organlarının almış olduğu kararlar doğrultusunda, Program'ın sona ermesinden sonra da ilgili çalışmaları desteklemeyi sürdürecektir. Bununla birlikte, bu desteğin UCLG Dünya Teşkilatı'nın üyesi olan yerel yönetimlerimizle sınırlı olması, Kent Konseyleri için ulusal ölçekli çatı örgütlenme modelinin geliştirilmesi açısından eksik ve yetersiz kalacaktır.

Bu konudaki model arayışları kapsamında, Kent Konseyi Yönetmeliği'ne ilişkin uygulamanın izlenmesinden sorumlu olan İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün, ülke düzeyinde belediyelerimizi temsil eden Türkiye Belediyeler Birliği'nin veya bir başka uygun kuruluşun böyle bir "çatı" işlevini üstlenmesi seçeneği gündeme gelmekte, bu seçeneklerin hangi kurumsal yapıya oturtulabileceği ve bu yapının nasıl işleyeceği üzerinde durulmaktadır.

Genelde ağırlık kazanan bir başka seçenek ise, bu ortak çatının, doğrudan Kent Konseyleri tarafından oluşturulmasıdır. Bu konuda örnek olarak, kentlerdeki Gençlik Meclisleri'nin, kendi aralarında oluşturdukları dayanışma ağını süreç içerisinde "Ulusal Gençlik Parlamentosu" adı altında, ortak bir çatıya dönüştürmeleri gösterilmektedir. Kent Konseyleri açısından da benzer arayışlar gündeme gelmiş olmakla birlikte, bu çatı örgütlenmenin (sözgelimi, bir "belediye birliği" modelinde olduğu gibi) yasal bir dayanağa kavuşturulması talebi, sıklıkla dile getirilmektedir. Zaman içerisinde şekillenmesi ve netleşmesi beklenen bu arayışlar, kesintisiz sürdürülmektedir.

Kent Konseyi için ayrı mekan gerekli midir?

Kent Konseyi için ayrı bir mekanın gerekli olup olmadığı sorusunun cevabına, yine YG-21 Programı kapsamındaki deneyim ışık tutmaktadır. Bu konudaki dikkat çekici bir gelişme, önceden bu yönde herhangi bir beklenti olmamakla birlikte, YG-21 Programı ortağı kentlerin birçoğunda, belediyeler tarafından Kent Konseyleri'ne ayrı mekanların tahsis edilmesi olmuştur. Bu konuda, başta sivil toplum kuruluşları olmak üzere, Kent Konseyi ortaklarının, Belediye binası içinde tahsis edilen mekanlarda buluşma konusuna genelde sıcak bakmamaları ve çalışmaların niteliğine daha uygun mekan arayışına girmeleri etkili olmuştur. Bu yöndeki taleplere belediyelerin kulak vermesi sonucunda, bu arayışa uygun mekanların tahsis edildiği görülmektedir.

Çoğu kez müstakil bir yapıda yer alan veya bir başka yapının parçası olsa da, geniş bir iç alana sahip olan bu mekanlardan yararlanılma biçimleri bir kentten diğerine değişiklik göstermekle birlikte, genelde Kent Konseyi Genel Sekreterliği'nin bu mekanda yer aldığı, meclislerin ve çalışma gruplarının toplantılarını kapsayacak şekilde, aynı anda birden çok toplantının ve etkinliğin gerçekleştirilmesine uygun bir ortam sağlayabildikleri görülmektedir. İlgili çalışmaların kapsamı ve alanın elverişliliği ölçüsünde, çeşitli

konularda kurslar ve eğitimler düzenlenmekte, bilişim, vb. konularda özel amaçlı merkezler oluşturulmaktadır. Bu kapsamda, yeterli ofis donanımı, bilgisayarlar, fotokopi ve diğer olanakların yanısıra, toplantılar ve çalışmalar için gerekli destek hizmetler de sağlanmaktadır. Bu mekanların yetersiz kalabildiği Genel Kurul ve benzeri büyük ölçekli toplantılar için ise Belediye'nin, üniversitelerin veya diğer ortakların uygun mekanlarından yararlanılmaktadır.

Birçoğu, ilgili kentteki tarihsel-kültürel miras niteliğindeki bir yapının restore edilmesiyle Kent Konseyi çalışmalarına tahsis edilen bu mekanlar, bu özellikleriyle, koruma-kullanma dengesinin etkileyici örneklerini sergilerken, bu konudaki bilincin gelişmesine de çok önemli katkılarda bulunmaktadır.

Bu mekanlar, "sorumlulukların yerel ortaklarca paylaşılması" açısından da örnek uygulama oluşturmaktadır. Birer "arı kovanı" gibi işleyen bu mekanlarda, özellikle sivil toplum kuruluşlarının hemen her konuda gönüllü uzmanlık ve eğitmenlik katkısında bulunduğu, ilgili belediyenin de destek personel sağladığı ve işletme-bakım giderlerini üstlendiği görülmektedir.

Bu ve benzeri özellikler, belediye tarafından Kent Konseyi'ne ayrı bir mekan tahsis edilmesinin, bir "zorunluluk" taşımamakla birlikte, haklı gerekçeleri olduğunu ve uygulamada büyük yararlar sağladığını göstermektedir.

"Örnek uygulama" oluşturan Kent Konseyleri'ni başarılı kılan özellikler nelerdir?

Kent Konseyi'ni oluştururken, bu katılımcı yapıyı sağlam temeller üzerine inşa etmeye özen gösteren kentler açısından, YG-21 Programı kapsamındaki deneyimin paylaşılması, büyük yararlar sağlayabilecektir.

Kent Konseyi modelini Türkiye'nin gündemine "başarılı" örnekler olarak taşıyan ve bunun ülke genelinde kabul gören ve örnek alınan bir yapılanmaya dönüşmesinin yolunu açan kentlerdeki uygulamalara bakıldığında, "başarının anahtarı" niteliğindeki ortak yönler arasında şunlar göze çarpmaktadır:

- Kent Konseyi'nin, kendisini oluşturan paydaşlar tarafından, bir "muhalefet platformu" veya kendi başına bir "sivil girişim" olarak değil, merkezi yönetim, yerel yönetim ve sivil toplum üçgenindeki geniş temsil tabanı üzerinden kent yönetimine "eşit ortaklar" olarak katılmalarını sağlayan bir yapı olarak görülmesi.
- Belediye'nin ve ilgili kamu kuruluşlarının, Kent Konseyi'nin desteklenmesine yönelik güçlü taahhütlerine, verdikleri desteğe ve etkin katılımlarına karşın, bu yapının işlemlerine müdahale etmekten kaçınmaları ve "kolaylaştırıcı" bir rol oynamaya özen göstermeleri.
- Sivil toplum ortaklarının, "gönüllü katılım" esasında, işbirliği yapma, birlikte çalışma ve üretme, birikimlerini ve uzmanlıklarını topluma en iyi şekilde aktarma ve paylaşma kararlılığı sergilemeleri ve birer "paydaş" olarak, Kent Konseyi uygulamalarında sorumluluk almaya hazır olmaları.
- Dikey yapılanma ve çalışma alışkanlıklarının yerini "yönetişim" anlayışına bırakmasının sağlanması ve bu bağlamda, bir alt-üst mücadelesinin yaşanmadığı, gücünü "eşit ortaklık" anlayışından alan, yapıcı ve uygulamaya dönük bir ilişkiler sistemi kurulmasına özen gösterilmesi.
- Kent Konseyi ile bünyesindeki diğer katılımcı yapılar arasında güçlü ve yatay bağlar oluşturulması, meclisler ve çalışma grupları ile

nasıl en verimli ve karşılıklı uyum içerisinde çalışabileceği arayışlarının ön plana çıkması.

- Kent Konseyi Genel Sekreterliği'nin, tüm katılımcı yapılar ve süreçler arasında "yapıştırıcı" bir işlev gören, etkili bir koordinasyon mekanizması konumuna gelmesinin ve Konsey bünyesindeki kilit rolüne uygun bir esnekliğe sahip olmasının sağlanması.
- Kent Konseyi yapılanmasının yalnızca genel bir çerçeve sağladığı dikkate alınarak, bu çerçevenin içinin tüm yerel paydaşlarca büyük bir özveri ve sabırla, bir dantel gibi örülerek doldurulması ve bu yapıya işlerlik kazandırılması.

Bu noktada, Kent Konseyi'ni oluşturma ve geliştirme aşamasındaki kentlere yönelik önemli bir uyarıda bulunulması gerekmektedir: Kent Konseyi'ne etkin bir şekilde işlerlik kazandırılmış olan kentlerdeki uygulamaların göz alıcılığına ve başarısına bakılarak, ilgili yapılanma özelliklerinin bir başka kente doğrudan aktarılması ile başarının kendiliğinden geleceği beklentisi, yanıltıcı olacak ve düş kırıklığına yol açabilecektir. Başarılı bir örnek olarak görülen belirli bir kentteki uygulamanın, bir başka kente neredeyse olduğu gibi uyarlanmasına karşın, "nerede yanlış yaptık?" dedirtecek ölçüde başarısız sonuçlara yol açan uygulamalar göze çarpmaktadır.

Bu bağlamda, YG-21 Programı kapsamındaki deneyimin açıkça gösterdiği gibi, Kent Konseyi'nin *nasıl yapılanması gerektiği* yönündeki arayışlara, bu yapıya *nasıl işlerlik kazandırılacağı* sorusunun da eşlik etmesi gerekmektedir. Örnek alınan Kent Konseyi'ne işlerlik kazandıran ve başarılı kılan unsurların neler olduğunun kapsamlı olarak incelenmesi ve bundan gerekli derslerin çıkarılması, büyük önem taşımaktadır.

Kent Konseyi'nin başarısında, "yapı" kendi başına yeterli değildir. Özellikle, Kent Konseyi'nin, Yönetmelik'te Madde 7'nin (a) fıkrasında belirtilen "YG-21 süreci kapsamında, kentine sahip çıkma, aktif katılım ve çözümde ortaklık ilkelerinin bütünlüğünde, kentlerin yaşanabilir bir geleceğe taşınmasına katkıda bulunmak" ilkesinden kopuk olarak işlemesi durumunda, öngörülen hedeflere ulaşılması konusunda sıkıntılar çekilecek ve Konsey, işlevini yitirme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bu bağlamda, "yapı" ile "süreç" arasındaki yaşamsal bağlantının kurulmasına büyük önem ve öncelik verilmelidir.

Kent Konseyi, YG-21 sürecini sona mı erdirmektedir?

Gelinen noktada, her ne kadar Kent Konseyi yasal dayanaklarına kavuşmuş olsa da, bu katılımcı yapıların YG-21 süreçleri ile bağlantısının, yeterince güçlü olarak kurulamadığı görülmektedir. Bu konuda, Kent Konseyi yapılanmasının neden kendi başına yeterli görülmeyip, YG-21 süreci ile ilişkilendirilmesi gerektiği sorusu, sıkça sorulmaktadır. Daha açık bir ifade ile, "Kent Konseyimiz varken, neden bir de YG-21'den söz ederek kafa karışıklığına yol açalım?" sorusunun cevabını verebilmek, kolay değildir.

Kent Konseyi ile Yerel Gündem 21'in birbirine "alternatif yapılar" olduğu görüşü, yanıltıcı olduğu kadar, katılımcı süreçlerin tıkanmasına da yol açabilecek dar bir bakış açısını nitelemektedir. YG-21, sürdürülebilir kalkınma hedefi doğrultusunda, katılımcı yerel eylem planlaması sürecidir. Bu sürecin "katılım" boyutunun temel yapılanma biçimi, Kent Konseyi'dir. Bu yapı oluşturulmadan hazırlanacak eylem planlarının geçerliliği ve uygulanabilirliği sağlanamayacağı gibi, eylem planlaması sürecinden kopuk işleyen bir Kent Konseyi de, başlangıçta öngörülen ortak amaç ve hedeflerin çok uzağında kalacaktır.

Eyleme dönük işleyemeyen, almış olduğu kararları izleyecek ve uygulamaya yansıtacak mekanizmalara gereken ağırlığı vermeyen Kent Konseyleri, azımsanmayacak sayıdaki örneğin buruk bir şekilde ortaya koyduğu gibi, etkisizleşmekte, kendisini oluşturan paydaşlar tarafından işlerliği sorgulanmaya başlanmakta, gönüllü katılımın somut sonuçlar vermemesi ve "boşa kürek çekilen" bir girişim olarak kalması nedeniyle, "geri çekilmeler" hızlanmaktadır.

Bu bağlamda, Kent Konseyi ile YG-21 süreci arasındaki köprüler, katılımcı yapılar ile süreçler arasındaki birbirini karşılıklı destekleyen ve anlamlı kılan bağlantıların ışığında, güçlendirilmelidir.

Bir başka önemli nokta olarak, "sürdürülebilir kalkınmanın yerelleştirilmesi" konusunda "ortak bir dil" oluşturulması gereğine de dikkat çekilmelidir. Başta "Yerel Gündem 21" in kendisi olmak üzere, "sürdürülebilir kalkınma" ve "yönetişim" gibi kilit bir öneme sahip terimler, genelde anlaşılması ve anlatılması kolay olmayan kavramları nitelemektedir. Bu açıdan, karmaşık gözüken terminolojisi ve yaptığı çağrışımlar nedeniyle genelde fazla sıcak bakılmayan "Yerel Gündem 21" adının görünürlüğünü azaltıp (hatta, tümüyle geri plana itip), ilgili süreçlerin Kent Konseyleri'nin bünyesine taşınması eğiliminin ağır bastığı görülmektedir. Buna bağlı olarak, YG-21 Programı'nın şemsiyesi altında geliştirilen "*Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması*" başlıklı yeni (ve son) projede, "Demokratik yerel yönetime dayalı YG-21 süreçlerinin, bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin ve bu konuda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanması" öngörülmektedir.

Bu kapsamda, Kent Konseyleri'nin kurulmasına öncülük eden YG-21 Programı, işlevini tamamlayarak artık sonlanma aşamasına geldiği bir dönemde, "çıkış stratejisi" olarak, kendi varlık nedeni olan demokratik yerel yönetim anlayışının Kent Konseyleri tarafından içselleştirilmesi yoluyla bu katılımcı yapıların sürdürülebilirliğinin sağlanmasını hedeflemektedir.

"Kent Konseyleri" konulu yeni dönem projesi neleri içermektedir?

Türkiye YG-21 Programı'nın yeni (ve son) dönem projesi olarak geliştirilen "**Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması**" başlıklı proje kapsamında üç ana hedef belirlenmiştir:

- Kapasite geliştirme programları yoluyla, Kent Konseyleri'nin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim uygulamalarının içselleştirilmesi;
- Kent Konseyleri arasındaki ve her Kent Konseyi'nin kendi içerisindeki bilgi akışı, iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesine yönelik teknik destek sağlanması; ve

- Proje süresi içerisinde, YG-21 süreçlerinin bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin sağlanması ve ilgili çalışmaların pekiştirilmesini sağlayacak adımların atılmasına yönelik bir "çıkış stratejisi" geliştirilmesi.

Ekim 2009 içerisinde uygulanmasına başlanan ve 2011 yılının ilk yarısında tamamlanması öngörülen bu projenin, "Milletlerarası Antlaşma" niteliğini taşıyan Proje Dokümanı'nda yer alan, Kent Konseyleri'ne yönelik eğitim ve kapasite geliştirme, bilgi paylaşımı ve diğer destekleyici çalışmalar, aşağıda özetlenmektedir.

Eğitim ve kapasite geliştirme desteği

Birinci hedef kapsamında, Kent Konseyleri'nin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ve ilgili Yönetmelik hükümlerine uygun bir şekilde çalışması yönünde destek sağlanması amacıyla, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekli eğitim ve kapasite geliştirme programları düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu programlar kapsamında:

- Yerel yönetimlerle Kent Konseyleri arasındaki bağların güçlendirilmesi, kentler arasındaki bilgi ve deneyim paylaşımının artırılması ve işbirliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

- Seçilmiş ve atanmış yerel yöneticilerin Kent Konseyleri ve yönetim ile ilgili konulardaki bilgi düzeylerinin artırılması ve konuya sahip çıkmalarının sağlanması hedeflenmektedir.
- Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ile ilgili gerekçede de vurgulanan "Kent konseylerinin sivil bir yapı olma niteliği" doğrultusunda, sivil toplum kuruluşlarının Kent Konseyleri'ne en geniş şekilde ve etkin olarak katılımının sağlanması hedeflenmektedir.

Yeni proje kapsamındaki eğitim ve kapasite geliştirme çalışmaları, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda ve yönlendiriciliğinde yürütülmektedir.

UNDP-Türkiye de, YG-21 Programı kapsamındaki önceki dönem projelerinde olduğu gibi, yeni projenin de uygulayıcı kuruluşu olmanın beraberinde getirdiği katkı ve desteğin yanısıra, halen yürütmekte olduğu diğer projeler ile bu proje arasındaki köprülerin güçlendirilmesi yoluyla, eğitim ve kapasite geliştirme çalışmalarına çok-yönlü destek sağlamaktadır.

Ulusal Yönlendirme Kurulu üyesi olarak yeni projeye katılan Türkiye Belediyeler Birliği'nin de, ülke genelinde belediyelerin Kent Konseyleri konusundaki bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması ve yerel yönetim konusundaki kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik eğitim desteği ve kurumsal katkı sağlaması öngörülmektedir.

Birinci hedef kapsamında çalışmalar, Kent Konseyleri'nin bünyesinde oluşturulan Kadın Meclisleri'nin etkin bir şekilde çalışması ve aralarındaki işbirlik koordinasyonunun güçlendirilmesi amacıyla, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekli eğitim ve kapasite geliştirme programları düzenlenmesini de içermektedir.

Bu çalışmalara, Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün de, ülke genelinde cinsiyet politikalarının geliştirilmesi ve uygulanması konusundaki sorumluluğu kapsamında, etkin olarak katılması ve destek vermesi beklenmektedir.

Aynı şekilde, Kent Konseyleri'nin bünyesinde oluşturulan Gençlik Meclisleri'nin etkin bir şekilde çalışması ve aralarındaki işbirliğinin ve koordinasyonun (Ulusal Gençlik Parlamentosu'nu da kapsayacak şekilde) güçlendirilmesi amacıyla, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekli eğitim ve kapasite geliştirme programları düzenlenmesi öngörülmektedir.

Gençliğe yönelik tüm eğitim ve kapasite geliştirme programları, Ulusal Gençlik Parlamentosu ile yakın işbirliği ve koordinasyon içerisinde yürütülecektir.

Habitat için Gençlik Derneği de, Türkiye YG-21 Programı'nın başlangıcından bu yana üstlendiği kolaylaştırıcı rolü yeni proje kapsamında da sürdürerek, kentlerde oluşturulan gençlik meclislerinin ve bunların ulusal ölçekli ağı niteliğindeki Ulusal Gençlik Parlamentosu'nun çalışmalarını koordine edecek ve destekleyecektir.

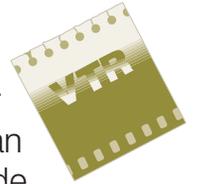
Gençliğe yönelik eğitim ve kapasite geliştirme çalışmalarının yeni döneminde, daha önceki aşamalarda YG-21 Programı'nın ortakları arasında yer almış olan WALD - Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi ile ortak çalışmalar yürütmesi öngörülmektedir.

İlgili çalışmaların yürütülmesinde kurumsal işbirliği yapılması öngörülen kuruluşlar arasında, daha önceki yıllarda pilot olarak seçilen YG-21 Programı ortağı kentlerde benzer konularda eğitim ve kapasite geliştirme çalışmaları yürütmüş olan National Democratic Institute (NDI) Türkiye Ofisi de yer almaktadır.

Türkiye YG-21 Programı'nın başlangıcından bu yana destekleyici ortaklar arasında yer alarak çok-yönlü katkılar sağlayan VTR Araştırma Yapım Yönetim de, özellikle ulusal ve bölgesel toplantıların ve diğer geniş ölçekli etkinliklerin görsel kayıtlarının tutulması ve arşivlenmesi, bilgilendirme ve eğitim amaçlı görsel materyal ve filmler hazırlanması ve diğer ilgili konularda destek vermeyi sürdürecektir.

Bilgi paylaşımı

Kent Konseyleri arasındaki ve her Kent Konseyi'nin kendi içerisindeki bilgi akışı, iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesine yönelik ikinci ana hedef kapsamındaki alt hedeflerin başında,

Kent Konseyleri ile ilgili bilgilerin, uluslararası, ulusal ve yerel düzeylerde bir "bilgi santrali" işlevini görebilecek şekilde derlenmesi ve paylaşımı gelmektedir. Bu kapsamındaki öncelikli çalışma olarak, özel amaçlı bir web sitesi aracılığıyla, ilgili bilgilerin yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde paylaşılması öngörülmektedir.

Kent Konseyleri ile ilgili bilgilerin, uluslararası, ulusal ve yerel düzeylerde derlenmesi ve paylaşımı ile ilgili bir başka çalışma olarak, genelde Kent Konseyleri ve özelde proje kapsamındaki çalışmalarla ilgili eğitim ve bilgilendirme amaçlı çeşitli yayınlar ve görsel malzeme hazırlanması öngörülmektedir.

Yenilenen web sitesi

Türkiye YG-21 Programı'nın web sitesi, Türkçe ve İngilizce olarak, gerek genel nitelikli ve gerekse de kentler özelinde ayrıntılı bilgileri içermektedir. Program'ın çok ortaklı ve birlikte çalışmaya dayalı yönetim yaklaşımı çerçevesinde geliştirilen web sitesi, YG-21 Yönetişim Ağı'nın etkileşimli iletişim altyapısını oluşturmaktadır.

YG-21 Programı'nın, Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesine odaklanan son dönem projesinin başlamasıyla birlikte, web sitesinin de, ilgili bilgilerin yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde paylaşılmasına ve dağıtımına ve Kent Konseyleri konusundaki bilgi ve bilinç düzeyinin artırılmasına katkıda bulunabilecek şekilde, yeniden tasarlanması yönünde çalışmalar başlatılmıştır.

Yeni web sitesi, özellikle kadın ve gençlik ağlarının, internet kullanımı konusunda göreceli olarak dezavantajlı üyeleri tarafından daha kolay ve etkin bir şekilde kullanımı sağlayacak şekilde tasarlanmıştır.

Web sitesinde, genelde "yerel yönetim" süreçleri ve özelde Kent Konseyleri ile ilgili temel uluslararası ve ulusal belgelere ve kaynak yayınlara da kolaylıkla ulaşılabilmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesine odaklanan son dönem projesi kapsamındaki çalışmalarla ilgili bilgilere ulaşımın kolaylaştırılması ve terminoloji bütünlüğü sağlanması amacıyla yenilenen web sitesi, aşağıdaki yeni adreste hizmet vermeye başlamıştır:

<http://www.kentkonseyleri.net>

İletişim ve bilgi alışverişinde bir kopukluk yaşanmaması amacıyla, YG-21 Programı kapsamında bugüne kadar kullanılmış olan <http://www.la21turkey.net> adresi de, yeni web sitesine yönlendirilmiş bir şekilde, korunmaktadır.

UCLG-MEWA'nın kaynak yayınları

UCLG-MEWA tarafından, YG-21 Programı'nın başlangıcından bu yana, her üç ayda bir Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan Gelişme Raporları, her yıl hazırlanan Mali Denetim Raporları, tamamlanan her proje için hazırlanan Sonuç Raporları, vb. raporlar ile tanıtım filmleri, bültenler, broşürler, elkitapları, rehberler, vb. yayınlar, çalışmaların izlenmesini ve değerlendirilmesini sağlamış ve Program'ın görsel-basılı hafızasını oluşturmuştur. Bu yayın ve belgelerin yanısıra, Program ortaklarınca ve diğer ilgili kişi ve kuruluşlarca halen yararlanılmakta olan çeşitli kaynak yayınlar da hazırlanmış bulunmaktadır.

Yerel Gündem 21
Planlama Rehberi

YG-21 Programı'nın ilk yayınları arasında yer alan "Yerel Gündem 21 Planlama Rehberi", 1999 yılında basılmıştır. ICLEI - Uluslararası Yerel Çevre Girişimleri Konseyi tarafından 1996 yılında basılan rehberin Türkçe çevirisi olan bu yayın, İngilizce baskısı ile benzer bir formatta olacak şekilde hazırlanmıştır. Rehber, sürdürülebilir kalkınma sorunlarının ele alınabilmesi için yerel eylem planları geliştirme sürecini ele almaktadır. Rehber'de sunulan planlama çerçevesi, dünyanın pek çok yerinde uygulanan YG-21 planlama girişimleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Rehber, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları için çok yararlı bir başlangıç ve teknik bilgi kaynağı işlevi görmektedir.

Sürdürülebilir
Kalkınma ve
Yönetişim

2002 yılında düzenlenen BM Johannesburg Zirvesi'ne sunulan Türkiye Ulusal Raporu'nun altı ana temasından biri olan "Sürdürülebilir Kalkınma ve Yönetişim" başlıklı rapor, UCLG-MEWA'nın (önceki adıyla, IULA-EMME'nin) koordinasyonunda hazırlanmıştır. Türkiye'deki yönetim uygulamalarının son on yıllık döneminin değerlendirildiği Rapor'da, katılım, şeffaflık, hesap sorma, yerindenlik, uyumluluk ve etkinlik gibi "iyi yönetim" in temel ölçütleri ele alınmaktadır. Rapor, Türkiye'de bu konuda katılımcı yöntemlerle hazırlanmış ilk metin olmasının yanısıra, içerik bakımından da zengin bir başvuru kaynağı oluşturmaktadır.

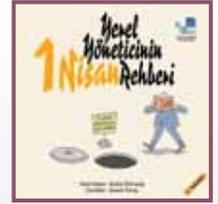
YG-21 Türkiye: Örnek
Uygulamalar

YG-21 Programı'nın ilk yayınları arasında yer alan "Yerel Gündem 21 Planlama Rehberi", 1999 yılında basılmıştır. ICLEI - Uluslararası Yerel Çevre Girişimleri Konseyi tarafından 1996 yılında basılan rehberin Türkçe çevirisi olan bu yayın, İngilizce baskısı ile benzer bir formatta olacak şekilde hazırlanmıştır. Rehber, sürdürülebilir kalkınma sorunlarının ele alınabilmesi için yerel eylem planları geliştirme sürecini ele almaktadır. Rehber'de sunulan planlama çerçevesi, dünyanın pek çok yerinde uygulanan YG-21 planlama girişimleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Rehber, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları için çok yararlı bir başlangıç ve teknik bilgi kaynağı işlevi görmektedir.

YG-21 Uygulamalarına
Yönelik Kolaylaştırıcı
Bilgiler Elkitabı

YG-21 süreçlerinin başlatılmasını ve yürütülmesini kolaylaştırmak amacıyla, Türkiye YG-21 Programı'nda edinilen deneyimlerin ışığında, "YG-21 Uygulamalarına Yönelik Kolaylaştırıcı Bilgiler" başlıklı bir Elkitabı hazırlanmıştır. Türkçe ve İngilizce olarak basılan Elkitabı'nda, ilk olarak, BM küresel zirveleri ve bunların gündemleri konusunda genel bilgiler verilmektedir. Sonraki bölümde Türkiye YG-21 Programı'na ilişkin bilgiler verilmekte, temel süreçlerin geliştirilmesi üzerinde durulmaktadır. Son bölümde, katılımcı platformların, koordinasyon ve destek birimlerinin ve yerel eylem planlama süreçlerinin kurulması ve işleyişine ilişkin "Sıkça Sorulan Sorular" a yanıtlar sunulmaktadır. Elkitabı, Mart 2005'te (güncellenerek) yeniden basılmıştır.

Yerel Yöneticinin
1 Nisan Rehberi

Yerel yönetime mizah gözlüğünden bakılarak hazırlanan Rehber, "olanı ve olması gerekeni" bir anlamda ters-yüz ederek, "olmaması gereken" in aynasından yansıtmayı amaçlamaktadır. Eylül 2007'de basılan ve ikinci baskısı yapılan Rehber'de, geleneksel belediye hizmetlerinin yanı sıra, Türkiye YG-21 Programı ve bu bağlamda "yerel yönetim" ile ilgili bölümlere de yer verilmektedir.

YG-21 Programı kent ortaklarının kaynak yayınları

YG-21 Programı kent ortakları tarafından bugüne kadar hazırlanan sayısız rapor ve yayınlar ile bunlara eşlik eden görsel malzeme, her kentteki katılımcı yapıların ve süreçlerin gelişimini gözler önüne seren eşsiz bir "koleksiyon" oluşturmaktadır. Bu yayınların ve belgelerin YG-21 Programı'nın başlangıcından bu yana izlenmesi, Türkiye'de Kent Konseyi modelinin gelişmesinin ve bu modele işlerlik kazandırılmasının da tarihçesini veya öyküsünü ortaya koymaktadır.

Her biri ayrı önem taşıyan bu kaynak yayınlara ve ilgili çalışmalar konusundaki ayrıntılı bilgilere, yeni dönem projesi kapsamında yeniden tasarlanan YG-21 Programı web sitesinden (www.kentkonseyleri.net) ve her Kent Konseyi'nin kendi web sitelerinden ulaşılabilir. Ayrıca, UCLG - Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Dünya Teşkilatı üyesi olan kentlerin bilgilerine UCLG-MEWA web sitesinde (www.uclg-mewa.org) yer verilmektedir.

İkinci ana hedef kapsamındaki bilgi akışı, iletişim ve işbirliğinin, yalnızca farklı kentlerdeki Konseyler arasında değil, her Kent Konseyi'nin kendi içerisinde de geliştirilmesi öngörülmektedir. Bu bağlamda, ikinci ana hedef kapsamındaki alt hedefler arasında, Kent Konseyleri'nin kendi paydaşları arasındaki iletişimin ve bilgi akışının geliştirilmesi amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinden ve özellikle yaygın mobil teknolojilerden etkin olarak yararlanılmasının teşviki ve desteklenmesi yer almaktadır.

Bu alt hedefe yönelik çalışmalar, yaygın mobil teknolojilerine dayalı olarak geliştirilen "sosyal sorumluluk" odaklı iletişim sistemlerinin, Kent Konseyleri'ni oluşturan paydaşlar arasındaki iletişimin ve bilgi akışının geliştirilmesi amacıyla kullanımının teşvik edilmesini ve desteklenmesini kapsamaktadır.

Bu çerçevede, Kent Konseyleri ile bağlantılı olarak yaygın mobil teknolojilerinin kullanımına yönelik eğitim ve kapasite geliştirme programları, ilgili konularda uzman bir kuruluş olan Mobil Demokrasi Derneği ile işbirliği içerisinde yürütülecektir. Bu işbirliği kapsamında, mevcut "Mobil Demokrasi Platformu"nun (ve bu bağlamda, web ara yüzü aracılığıyla kullanılan ve hücre yayın kanalı teknolojilerinden faydalanan "Mobil Demokrasi Kanalı"nın), proje süresi içerisinde Kent Konseyleri'nin çatısı altında yürütülmeye başlanmasına yönelik eğitim ve uzmanlık

desteği sağlanacaktır. Bu işbirliği, ayrıca, Kent Konseyleri Portalı olarak işlev görebilecek, farklı illerdeki kent konseylerinin birbirleriyle internet aracılığı ile iletişim kurabilmesini sağlayacak bir iletişim platformunun altyapısının oluşturulmasına yönelik adımların atılmasını da kapsamaktadır.

İkinci ana hedef kapsamındaki alt hedefler arasında, son olarak, Kent Konseyleri'nin kendi hedefleri doğrultusunda etkin olarak işlev görmelerini desteklemek amacıyla, Kent Konseyleri için bir İletişim Stratejisi geliştirilmesine yer verilmektedir.

Kent Konseyleri'nin, demokratik yerel yönetişimin gereklerine uygun ve kuruluş amaçları doğrultusunda işlev görmeleri konusunda bir başvuru kaynağı oluşturmak amacıyla geliştirilecek İletişim Stratejisi'nde, belde halkının özellikle yoksul ve diğer dezavantajlı kesimlerinin Kent Konseyi'nde temsil edilmesine yönelik düzenlemelerin göz önüne alınması öngörülmektedir.

"Çıkış stratejisi" geliştirilmesi

Üçüncü ve son hedef kapsamında, Proje süresi içerisinde, YG-21 süreçlerinin bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin sağlanması ve ilgili çalışmaların pekiştirilmesini sağlayacak adımların atılmasına yönelik bir "çıkış stratejisi" geliştirilmesi öngörülmektedir.

Bu ana hedefe yönelik ilk alt hedef kapsamında, ilgili eğitim ve kapasite geliştirme çalışmalarının öncelikli konulara odaklanmasının sağlanması açısından, Kent Konseyleri'nin desteklenmeye ve güçlendirmeye ihtiyaç duyulan yönlerinin belirlenmesi amacıyla, bir İhtiyaç Analizi çalışması yürütülmesi planlanmıştır. Projenin başlangıç aşamasında yürütülecek İhtiyaç Analizi çalışmasının bulgularına dayalı olarak, tanımlanan ihtiyaçlara yönelik teknik destek paketlerinin ve kurumsallaşma önerilerinin hazırlanması öngörülmektedir.

Üçüncü ana hedef kapsamındaki bir başka önemli alt hedef, YG-21

Programı'nın bir önceki aşamasında başlatılan "Kentimiz Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni Destekliyor!" başlıklı kampanya kapsamındaki çalışmaların sürdürülmesine yöneliktir. Bu bağlamda, kendi meclislerinden almış oldukları kararlar, Binyıl Kalkınma Hedefleri (BKH) Kampanyası'na katılmış olan yerel yönetimlerin, ilgili çalışmalarının desteklenmesi hedeflenmektedir. Bu alt hedef çerçevesinde, BKH Kampanyası kapsamındaki gelişmelerin izlenmesi ve başarının ölçülmesine yönelik olarak, daha önceki proje kapsamında geliştirilmiş olan göstergelerin ışığında, BKH'nin yerelleştirilmesi konusundaki örnek uygulamalar teşvik edilecektir.

Bu alt hedef kapsamında, projenin Ulusal Yönlendirme Kurulu üyeleri arasında yer alan ve ulusal düzeyde BKH'nin teşviki ve uygulamanın gözden

geçirilmesi konusundan sorumlu kuruluş olan Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) ile işbirliği içerisinde, Kent Konseyleri'nin şemsiyesi altında, başta yoksulluğun azaltılması olmak üzere, DPT tarafından hazırlanan BKH Ulusal Raporu'nda öngörülen konulara odaklanılması amacıyla, belde halkının bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması hedeflenmektedir.

2015! ARTIK MAZERET YOK!
DÜNYA DAHA İYİ
BİR YER OLMALI!
"Kentimiz BM Binyıl Kalkınma Hedeflerini Destekliyor!"

Üçüncü ana hedef kapsamındaki önemli alt hedefler arasında, belediyelerin Kent Konseyleri ile kurumsal bağlantılarının, stratejik planlar, uygulama programları ve bütçelerdeki yansımaları da dikkate alınacak şekilde güçlendirilmesinin teşviki de yer almaktadır.

Bu alt hedef kapsamında, yerel yönetimlerin, kendi Meclislerinin alacağı kararlarla Kent Konseyleri'nin kararlarını ve eylem planlarını desteklemelerinin (bütçelerinde uygun miktarda kaynak ayırmaları ve stratejik planlarında ve programlarında ilgili Kent Konseyi ile bağlar kurulması dahil) teşvik edilmesi öngörülmektedir.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) ile, Kent Konseyleri'nin planlama ve izleme kapasitelerinin geliştirilmesi ve belediyelerin stratejik planları ile bağlantı kurulması konuları başta olmak üzere, ilgili alanlarda kurumsal işbirliği yapılması öngörülmektedir.

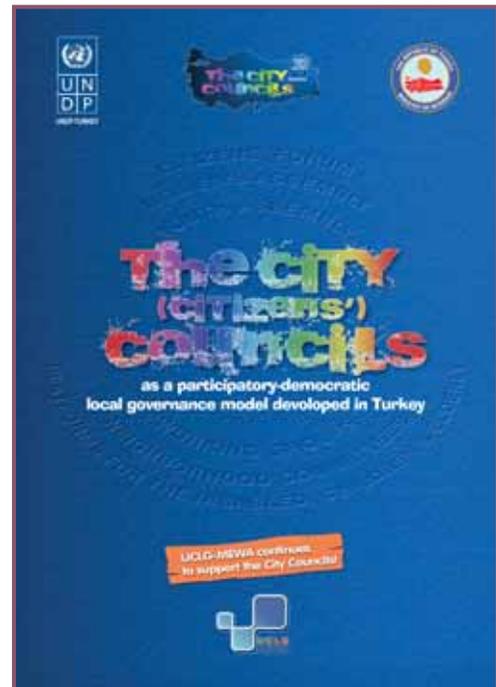
Bu alt hedef kapsamında, ayrıca, İçişleri Bakanlığı'nca yürütülen yerel yönetimlerin denetimi işlemlerinin kapsamına, Belediyelerin Kent Konseyleri'ni ne ölçüde desteklediğine ilişkin konuların da dahil edilmesinin sağlanması yer almaktadır.

Üçüncü ana hedef kapsamındaki son alt hedef olarak, demokratik yerel yönetişime dayalı YG-21 süreçlerinin, bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin ve bu konuda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanması yer almaktadır.

Bu alt hedef çerçevesinde, devam projesinin tamamlanması sonrasında, ilgili çalışmaların sürdürülebilirliğine ve merkezi yönetim kuruluşlarının desteğinin devamına yönelik öneri ve düzenlemeleri içeren bir strateji belgesi hazırlanması öngörülmektedir.

Bu alt hedef çerçevesindeki son bir çıktı olarak, demokratik yerel yönetişim temelinde sürdürülebilir kalkınmanın yerelleştirilmesini hedefleyen YG-21 süreçlerinin, bundan böyle Kent Konseyleri'nin bünyesinde devam etmesinin ve içselleştirilmesinin sağlanmasına ve bununla bağlantılı olarak, ilgili konularda terminoloji ve uygulama bütünlüğünün sağlanmasına yönelik bir kılavuz/elkitabı hazırlanması öngörülmektedir.

Bu kılavuz/elkitabı, YG-21 Programı'nda elde edilen deneyim ve birikimin ışığında Kent Konseyi uygulamalarında kolaylık sağlanması amacıyla, bu alt hedef kapsamında hazırlanmıştır.

(8 Ekim 2006 tarihli ve 26313 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kent Konseyi Yönetmeliği’nde, 6 Haziran 2009 tarihli ve 27250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile yapılan değişiklikler ilave edilmiş ve değişen bölümler, farklı renkle belirtilmiştir.)

YÖNETMELİK

İçişleri Bakanlığından:

KENT KONSEYİ YÖNETMELİĞİ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kent yaşamında, kent vizyonunun ve hemşehrlik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetişim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışan kent konseylerinin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; kent konseylerinin oluşumunu, yönetim ilkelerini, organlarını, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 76’ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Belediye: Kent konseyi oluşumuna yardım ve destek sağlayan belediyeyi,
- b) Kent konseyi: Merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun ortaklık anlayışıyla, hemşehrlik hukuku çerçevesinde bulunduğu; kentin kalkınma önceliklerinin, sorunlarının, vizyonlarının sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetişim mekanizmalarını,
- c) Meclisler ve çalışma gurupları: Kadın ve gençlik meclisleri başta olmak üzere kent konseyinin görev alanlarında, yönetişim anlayışına dayalı ve sürdürülebilir kalkınma içinde çeşitli toplum kesimlerinin kent yönetimine katkıda bulunmalarını, kaliteli ve yaşanabilir bir kentin yönetiminde aktif rol almalarını hedefleyen ve gönüllülük esasında oluşmuş ortak yapıları,
- ç) Yerel gündem 21 programı: Birleşmiş Milletler Rio Yeryüzü Zirvesinde 1992 yılında kabul edilen ve 21 inci yüzyılın gündemini belirleyen Gündem 21 başlıklı Eylem Planının 28 inci bölümü uyarınca, yerel yönetimlerin öncülüğünde, sivil toplumun ve diğer ortakların, birlikte kendi sorunlarını ve önceliklerini belirleyerek, kentleri için Yerel Gündem 21 olarak adlandırılan 1997 yılından itibaren uygulanan Türkiye Yerel Gündem 21 Programını,
- d) Yönetişim: Saydamlık, hesap verebilirlik, katılım, çalışma uyumu, yerindenlik ve etkinlik gibi kriterlere dayanan, çok aktörlü ve toplumsal ortaklıklara dayalı yönetim anlayışını,
- e) YG21: Yerel Gündem 21’i,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kent Konseyinin Oluşumu, Görevleri ve Çalışma İlkeleri

Kent konseyinin oluşumu

MADDE 5 – (1) Kent Konseyleri belediye teşkilatı olan yerlerde, mahalli idareler genel seçim sonuçlarını izleyen 3 ay içinde, 8 inci maddede belirtilen üyelere oluşur.

(2) Kent konseyi genel kurulu ilk toplantısını yapmak üzere belediye başkanının çağrısı ile toplanır. Belediye başkanının başkanlığında toplanan genel kurul, toplantıyı idare etmek üzere üyeleri arasından en az üç kişiden oluşan divan kurulunu seçer.

(3) Divan kurulunun oluşturulmasından sonra, kent konseyi yürütme kurulu ve kent konseyi başkanı seçilir.

Kent konseyinin görevleri

MADDE 6 – (1) Kent konseyinin görevleri;

a) Yerel düzeyde demokratik katılımın yaygınlaştırılmasını, hemşehrilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesini, çok ortaklı ve çok aktörlü yönetim anlayışının benimsenmesini sağlamak,

b) Sürdürülebilir gelişmenin sağlanması ve bu konuda ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik planların hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,

c) Kente ilişkin temel stratejiler ve faaliyet planlarının belirlenmesinde, uygulama ve izleme süreçlerinde tüm kenti kapsayan ortak bir aklın oluşturmasına katkıda bulunmak,

ç) Yerellik ilkesi çerçevesinde katılımı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirmek,

d) Kentin kimliğine ilişkin tarihi, kültürel, doğal ve benzeri değerlere sahip çıkmak ve geliştirmek,

e) Kent kaynaklarının etkili, verimli ve adil kullanımına katkıda bulunmak,

f) Sürdürülebilir kalkınma anlayışına dayalı kentin yaşam kalitesini geliştiren, çevreye duyarlı ve yoksulluğu giderici programları desteklemek,

g) Sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunmak,

ğ) Çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak,

h) Kent yönetiminde saydamlık, katılım, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunmak,

ı) Kent konseyinde oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere ilgili belediyeye gönderilmesini sağlamaktır.

Çalışma ilkeleri

MADDE 7 – (1) Kent konseyi, aşağıdaki ilkeler temelinde çalışmalarını sürdürür.

a) YG21 süreci kapsamında, kentine sahip çıkma, aktif katılım ve çözümde ortaklık ilkelerinin bütünlüğünde, kentlerin yaşanabilir bir geleceğe taşınmasına katkıda bulunmak,

b) Türkiye Cumhuriyeti Devletinin imzaladığı ve onayladığı Birleşmiş Milletler Zirveleri ile diğer uluslar arası sözleşmelerde kent ve kent yaşamına yönelik temel ilkeleri hayata geçirmek,

c) Kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini ön planda tutmak,

ç) Kent konseyi, uluslararası gelişmeleri ve ülke koşullarını gözeterek, tarafsız bir yaklaşımla görüş ve önerilerini oluşturmak,

d) Katılımcılığı ve ortak akla dayanan uzlaşmayı esas almak,

e) Değişimi ve yenilikleri önceden fark ederek sonuç odaklı çalışma kültürünü benimsemektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kent Konseyi Üyeliği ve Organları

Kent konseyi üyeliği

MADDE 8 – (1) Kent konseyi; merkezi yönetimi, yerel yönetimi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ve sivil toplumu ortaklık anlayışı ile buluşturmak üzere aşağıda belirtilen kişi, kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşur:

- Mahallin en büyük mülki idare amiri veya temsilcisi,
- Belediye başkanı veya temsilcisi,
- Sayısı 10'u geçmemek üzere illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri,
- Mahalle sayısı yirmiyeye kadar olan belediyelerde bütün mahalle muhtarları, diğer belediyelerde belediye başkanının çağrısı üzerine toplanan mahalle muhtarlarının toplam muhtar sayısının yüzde 30'unu geçmemek ve 20'den az olmamak üzere kendi aralarından seçecekleri temsilcileri,
- Beldede teşkilatını kurmuş olan siyasi partilerin temsilcileri,
- Üniversitelerden ikiden fazla olmamak üzere en az bir temsilci, üniversite sayısının birden fazla olması durumunda her üniversiteden birer temsilci,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, baroların ve ilgili dernekler ile vakıfların temsilcileri,
- Kent konseyince kurulan meclis ve çalışma gruplarının birer temsilcisi.

Organları

MADDE 9 – (1) Kent konseyi aşağıdaki organlardan oluşur:

- Genel Kurul
- Yürütme Kurulu
- Meclisler ve çalışma grupları
- Kent konseyi başkanı

Genel kurul

MADDE 10 – (1) Genel kurul, kent konseyinin en yetkili organı olup 8 inci maddede sayılan üyelerden oluşur. Genel kurul, her yıl ocak ve eylül aylarında yapacağı iki toplantıdan az olmamak üzere, üyelerin salt çoğunluğu ile toplanır.

(2) Genel kurula kent konseyi başkanı başkanlık eder. Başkanın bulunmaması halinde yürütme kurulunun en yaşlı üyesi toplantıya başkanlık eder.

(3) Genel kurul; yürütme kurulunun, meclislerin ve çalışma gruplarının seçim ve çalışma esaslarını, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, çalışma yönergesi ile belirler.

Yürütme kurulu

MADDE 11 – (1) Yürütme kurulu, genel kurul tarafından birinci dönem için iki, ikinci dönem için üç yıl görev yapmak üzere seçilen, kadın ve gençlik meclis başkanlarının da yer aldığı en az yedi kişiden oluşur. Yürütme kuruluna kent konseyi başkanı, bulunmaması halinde yürütme kurulunun en yaşlı üyesi başkanlık eder.

(2) Yürütme kurulu, genel kurulun gündemini tespit eder ve genel kurul tarafından oluşturulan görüşleri ilgili belediyeye sunar ve uygulamayı izler.

Kent konseyi başkanı

MADDE 11/A –(1) Kent konseyi başkanı genel kurul tarafından seçilir. Kent konseyi başkanının görev süresi, yürütme kurulunun görev süresiyle paralel olmak üzere ilk dönem için iki yıl, ikinci dönem için üç yıldır.

(2) Kent konseyi başkanının seçimi için ilk oylamada üye tamsayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü tur oylama yapılır. Üçüncü oylamada en fazla oyu alan aday, başkan seçilmiş olur.

(3) Kent konseyi başkanının seçimi, kent konseyinin ilk toplantısının birinci birleşimde tamamlanır.

(4) Kent konseyi başkanının izin, hastalık veya başka bir sebeple görevi başında bulunmadığı hallerde, bu süre içinde kendisine yürütme kurulunun en yaşlı üyesi vekalet eder.

Meclisler ve çalışma grupları

MADDE 12 – (1) Kent konseyleri, görev alanına giren konularda meclis ve çalışma gurupları oluşturabilir.

(2) Meclislerin ve çalışma gruplarının çalışma usul ve esasları genel kurulca belirlenir.

(3) Meclislerde ve çalışma guruplarında oluşturulan görüşler, kent konseyi genel kurulunda görüşülerek kabul edildikten sonra değerlendirilmek üzere ilgili belediye meclisine sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Toplantı ve görüşme usulü

MADDE 13 – (1) Kent konseyi organları, çalışma yönergelerinde belirlenen yer ve zamanlarda üye tam sayısının salt çoğunluğu ile olağan olarak toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylamada eşitlik çıkması halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

(2) Genel kurul, yürütme kurulu başkanı tarafından doğrudan veya 8 inci maddede öngörülen katılımcı sayısının üçte birinin teklifi üzerine olağan üstü toplantıya çağırılabilir.

Görüşlerin ilanı

MADDE 14 – (1) Kent konseyi genel kurulunca oluşturulan görüşler, belediye meclisinin ilk toplantısında değerlendirildikten sonra belediye tarafından kent konseyine bildirilir ve uygun araçlarla kamuoyuna duyurulur.

Genel sekreterlik

MADDE 14/A – (1) Kent konseyi genel sekreteri, belediye başkanı tarafından önerilen üç aday arasından yürütme kurulu tarafından seçilir.

(2) Kent konseyi genel sekreteri, 6 ncı maddede belirtilen görevlerin yerine getirilmesini koordine eder. Meclisler, çalışma grupları ve benzeri yapılar arasındaki çalışma uyumunu ve koordinasyonu sağlar.

(3) Genel sekreter, kent konseyi başkanına ve yürütme kuruluna karşı sorumludur.

Sekreteryaya hizmetleri

MADDE 15 – (1) Kent konseyinin sekreteryaya hizmetleri, ilgili belediye tarafından önerilecek ve yürütme kurulu tarafından kabul edilecek görevliler tarafından yerine getirilir.

(2) Sekreteryaya hizmetlerini yürüten personel, bu çalışmalarında genel sekretere karşı sorumludur.

Yönerge çıkarma

MADDE 16 – (1) Kent konseyi genel kurulu bu Yönetmeliğe aykırı olmamak kaydıyla uygulama yönergeleri çıkarabilir.

Kent konseyinin mali yapısı

MADDE 16/A – (1) Belediyeler kent konseylerine, bütçelerinde ödenek ayırmak suretiyle aynı ve nakdi yardım yapar ve destek sağlar.

GEÇİCİ MADDE – (1) YG21 Programının uygulandığı yerlerde, kent konseyi veya benzeri adlarla oluşturulmuş yapılanmalar bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilir. Kent konseyi bulunmayan belediyelerde ilk toplantı, belediye başkanının çağırısı ile yapılır.

(2) Kent konseyi ve benzeri adlarla oluşturulmuş mevcut yapılanmalara ve ilk toplantıya ilişkin işlemler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde tamamlanır.

(3) Kent konseyi ilk toplantısını, belediye başkanının çağrı yazısında bildirilen gündemle, ilan edilen yer ve tarihte yapar. Bu toplantıda yürütme kurulu oluşturulur.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

Sorumlu / Koordinatör kuruluşlar

UNDP-TÜRKİYE

İçişleri Bakanlığı
Mahalli İdareler
Genel Müdürlüğü

Ulusal Yönlendirme
Kurulu'nun diğer üyeleri

Habitat için
Gençlik Derneği

UCLG-MEWA

UNDP-TÜRKİYE

Türkiye'deki YG-21 süreçleri, başlangıçtan bu yana, UNDP - Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın şemsiyesi altında sürdürülmektedir.

YG-21 Programı'na verdiği önemi ve desteği sürdüren UNDP-Türkiye, faaliyetlerini üç öncelikli alanda yoğunlaştırmış bulunmaktadır: 1) demokratik yönetim için kapasite geliştirme; 2) yoksulluğun azaltılmasına yönelik eylem ve politika geliştirme; ve 3) çevre ve sürdürülebilir kalkınma.

UNDP, Binyıl Kalkınma Hedefleri (BKH) konusundaki küresel görev alanına paralel olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne BKH'nin ulusal ölçekte teşviki ve bunlara odaklanılması konusunda artan ve çok-yönlü destek sağlamayı sürdürmektedir.

UNDP Türkiye Ofisi, Türkiye'de tüm vatandaşlar için BKH'ne ulaşılmasında temel bir araç olarak demokratik yerel yönetimi - ve somut yerel yönetim araçları olarak Yerel Gündem 21 destekli Kent Konseylerini - önermektedir.

Dr. Leyla ŞEN
Demokratik Yönetişim Programı Müdürü

UNDP-TÜRKİYE
Birlik Mah. 2. Cadde, No. 11
Çankaya 06610, Ankara
Tel.: 0312 454 11 00
Faks: 0312 496 11 65
internet: www.undp.org.tr

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, görev alanına giren diğer konuların yanı sıra, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesinde yer alan Kent Konseyleri ile ilgili bir Yönetmelik hazırlanmasından ve bunun uygulanmasının izlenmesinden de sorumludur.

Türkiye YG-21 Programı Yönlendirme Kurulu üyesi olan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, dördüncü aşamanın devamı niteliğindeki **"Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite**

geliştirme desteği sağlanması" başlıklı proje kapsamındaki Hükümet katkısının aktarılmasından ve etkin kullanılmasından da sorumludur. Bu proje kapsamında, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda, Kent

Konseyleri'nin, Belediye Kanunu'nun 76. maddesinde ve bu madde hükümleri gereğince hazırlanan Kent Konseyi Yönetmeliği'nde tanımlanan şekilde, "iyi yönetim" ilkeleri doğrultusunda işlev görmesinin sağlanmasına yönelik eğitim ve kapasite geliştirme çalışmaları yürütülmektedir.

Süleyman ELBAN

Daire Başkanı

T.C. İçişleri Bakanlığı

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Bakanlıklar, Ankara

Tel.: 0312 425 7214

Faks: 0312 418 90 11

e-mail: mahalli@mahalli-idareler.gov.tr

internet: www.mahalli-idareler.gov.tr

Ulusal Yönlendirme Kurulu'nun diğer üyeleri

YG-21 Programı'nın, merkezi düzeydeki koordinasyon mekanizması olarak işlev gören Ulusal Yönlendirme Kurulu'nun (UNDP-Türkiye, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Habitat için Gençlik Derneği ve UCLG-MEWA

ile birlikte) diğer üyeleri arasında, Başbakanlık (Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı), Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Türkiye Belediyeler Birliği yer almaktadır.

Başbakanlık (Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı), bilim ve teknoloji, eğitim, kültür, sanat, spor, gençlik, turizm, basın, radyo, televizyon, tanıtma alanlarındaki gelişmeler, bu alanlardaki dış ilişkiler ve karşılaşılan sorunlar hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, sağlık, çalışma, sosyal güvenlik, sosyal yardımlar, mahalli idare hizmetleri alanlarındaki gelişmeler ve karşılaşılan sorunlar hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek, teklifler hazırlamak ve kamu kuruluşları arasında bu alanlarda koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Bu görevleri kapsamında yeni projede, gerektiğinde kamu kurumları arasında koordinasyonu sağlaması beklenmektedir.

Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT), kalkınma planlarını ve yerel yönetimlere doğrudan etkisi olan yıllık yatırım programlarını ilgili Bakanlık ve kurumların tekliflerine bağlı olarak hazırlar. DPT ayrıca, diğer konuların yanı sıra, ulusal düzeyde Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin (BKH) teşviki ve uygulamanın gözden geçirilmesi konusunda da kilit bir rol oynamaktadır. Yeni proje kapsamında, DPT ile işbirliği içerisinde, Kent Konseyleri'nin şemsiyesi altında, başta yoksulluğun azaltılması konusu olmak üzere, DPT tarafından hazırlanan BKH Ulusal Raporu'nda öngörülen konulara odaklanılması amacıyla, belde halkının bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması hedeflenmektedir.

Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), ağırlıklı olarak CEDAW ve Pekin Eylem Platformu temelinde, ülke genelinde cinsiyet politikalarının geliştirilmesinden ve uygulanmasından sorumludur. Devam projesi kapsamında, KSGM ile işbirliği içerisinde, Kent Konseyleri'nin bünyesinde oluşturulan Kadın Meclisleri'nin etkin bir şekilde çalışmasının sağlanması ve aralarındaki işbirliğinin ve koordinasyonun güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), 1945 yılında kamu yararına bir dernek olarak kurulmuş olup, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20. maddesi uyarınca, belediyelerin menfaatlerinin korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelinin eğitilmesi ve belediyelerle ilgili kanun hazırlıklarında görüş bildirilmesi amacıyla belediyeleri temsil etmek üzere ülke düzeyinde kurulan bir birlik haline dönüşmüştür. TBB, belediyelerimizi modern ülkelerin standartlarına kavuşturmak ve daha kaliteli hizmet vermelerini sağlamak için hem yurt içi hem de yurt dışında çeşitli temaslarda bulunarak bu konuda çalışmalar yürütmektedir. TBB, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Dünya Teşkilatı'nın (UCLG) üyesidir.

Habitat için Gençlik Derneği

Habitat için Gençlik Derneği (HGD), Türkiye YG-21 Programı'nın başlangıcından bu yana, UCLG-MEWA ile yakın işbirliği içinde, gençlik çalışmalarının koordinasyonunu yürütmektedir.

Bu işbirliğinin güçlenerek devamı bağlamında HGD, "**Kent Konseyleri'nin güçlendirilmesi ve yerel demokratik yönetim mekanizmaları olarak işlev görmelerine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme desteği sağlanması**" başlıklı yeni dönem projesi kapsamında, kentlerde

oluşturulmuş bulunan Gençlik Meclisleri'nin ve bunların ulusal ölçekli ağı niteliğindeki Ulusal Gençlik Parlamentosu'nun çalışmalarını koordine etmeyi ve desteklemeyi sürdürmektedir.

HGD, gençliğe yönelik eğitim ve kapasite geliştirme çalışmalarının yeni döneminde, daha önceki aşamalarda YG-21 Programı'nın ortakları arasında yer almış olan WALD - Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi ile ortak çalışmalar yürütmektedir.

Sezai HAZIR
Başkan

Habitat için Gençlik Derneği
Ulus Mah. Okulyolu Sk. No. 13,
Ortaköy-Beşiktaş, İstanbul
Tel.: 0212 265 33 14/15
Faks: 0212 265 33 80

e-mail: info@youthforhab.org.tr
internet: www.habitaticingenclik.org.tr

UCLG Dünya Teşkilatı ve UCLG-MEWA

UCLG -Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Dünya Teşkilatı, 1996 İstanbul Habitat II Konferansı'nda başlayan bir süreç sonucunda, dünyanın en büyük iki yerel yönetim birliği olan IULA - Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği ve UTO - Birleşmiş Kentler Teşkilatı'nın, aralarına METROPOLIS - Dünya Büyükşehirler Birliği'ni de alarak, birleşmesi sonucunda kurulmuştur.

UCLG, Ocak 2004'ten bu yana, İspanya'nın Barselona kentinde bulunan genel merkezi ve dünyanın farklı kıtalarına yayılmış bölge

teşkilatları aracılığıyla faaliyette bulunmaktadır. Teşkilatın temel görevi, demokratik yerel yönetimin birleşik sesi ve dünya ölçeğinde savunucusu olmak ve yerel yönetimlerin değerlerini, amaçlarını ve çıkarlarını korumaktır.

UCLG Dünya Teşkilatı'nın kuruluşuna öncülük eden IULA'nın bölge teşkilatlarından biri olarak, 1987 yılında Türkiye'de kurulan IULA-EMME - Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği, Doğu Akdeniz Ortadoğu Bölge Teşkilatı da, dünya teşkilatındaki yeniden yapılanma doğrultusunda, 2004 yılından bu yana **UCLG-MEWA - Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler, Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı** adıyla, faaliyetlerini İstanbul'daki merkezinden sürdürmektedir.

UCLG-MEWA'nın faaliyette bulunduğu coğrafi bölge (İngilizce adlarına göre alfabetik sırayla) şu ülkeleri kapsamaktadır: Afganistan, Bahreyn, İran, Irak, Ürdün, Kuveyt, Lübnan, Umman, Pakistan, Filistin, Katar, Suudi Arabistan, Suriye, Türkiye, Birleşik Arap Emirlikleri ve Yemen.

UCLG-MEWA Eşbaşkanlığı: (Alfabetik sırayla)

APLA-FİLİSTİN YEREL YÖNETİMLER BİRLİĞİ (Filistin)

BEYRUT BELEDİYESİ (Lübnan)

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ (Türkiye)

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ (Türkiye)

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ (Türkiye)

UCLG Eş-Başkanlığı (sağdan sola doğru): Muharip Üye, İstanbul (Türkiye), Guangzhou (Çin), Paris (Fransa), Quito (Ekvator), Johannesburg (Güney Afrika) Belediye Başkanları ve Genel Sekreter.

UCLG-MEWA ve Türkiye YG-21 Programı

Yerel Gündem 21 Programı, başlangıcından bu yana, **UCLG-MEWA** tarafından koordine edilmektedir. (UCLG Dünya Teşkilatı'nın kurulması öncesinde IULA-EMME tarafından yürütülen koordinasyon işlevi, 2004 yılından bu yana, UCLG-MEWA adı altında sürdürülmektedir.)

Türkiye YG-21 Programı'na ortak olarak katılmak isteyen yerel yönetimlerin, bunun öncesinde UCLG Dünya Teşkilatı'na üye olmalarının teşviki amacıyla, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından 18 Temmuz 2007 tarihinde bir Genelge

yayımlanmıştır. Bu Genelge'nin de etkisiyle, ülke genelinde YG-21 Programı ortaklığını sürdüren veya yeni katılan kentlerin tamamı, UCLG Dünya Teşkilatı (ve bu bağlamda, UCLG-MEWA) üyesi olmuşlardır.

UCLG Dünya Teşkilatı Eş-Başkanlığını sürdüren İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Türkiye Yerel Gündem 21 Programı'nda destekleyici ortakları arasında yer almaktadır.

UCLG-MEWA'nın yeni statüsü, Türkiye Yerel Gündem 21 Programı kapsamında işbirliği yapılan (ve tümü UCLG Dünya Teşkilatı üyesi olan) belediyelerle daha güçlü ve kurumsal bir bağlantı kurulmasını sağlamaktadır.

İlhan ERMiŞ
İletişim Ağı Kolaylaştırıcısı
ilhan.ermis@habitaticingenclik.org.tr

Arzu ŞAHİN
Kadın Çalışmaları Kolaylaştırıcısı
arzu.sahin@kentkonseyleri.net

Sait ÇETİN
Gençlik Çalışmaları Kolaylaştırıcısı
sait.cetin@habitaticingenclik.org.tr

Sadun EMREALP
Türkiye YG-21 Programı Ulusal Koordinatörü
UCLG-MEWA
Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler
Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı
Yerebatan Cad. No. 2, Sultanahmet 34110 İstanbul
Tel.: 0212 511 10 10
Faks: 0212 513 44 87
e-mail: uclg-mewa@kentkonseyleri.net
internet: www.kentkonseyleri.net
internet: www.uclg-mewa.org

'Kent Konseyi'ndeki sözleşme

inçin kent paydaşlarının oluşturduğu güç birliği;

Kent Konseyi...

"Yerel Gündem 21, Kara Kent Konseyi"nin Kurulma Kararı toplantısı "Engeller" başlıklı bir oturumla...

da da Yerel Gündem 21 adına...

BURSA'NIN ÇEVRE ANASI

MEVZU-21 Çevre Anası Bursa'da...

ATATÜRK HAYRANI...

ÇALIŞMA GRUBU...

Demokratik ve etkin bir mahalle

Kent Gönüllüleri

Mahalle sorunlarının tartışılması, yerel demokrasinin gelişimi ve hizmetlere ulaşımın kolaylaştırılması amacıyla oluşturulmuş merkezler.

Alaçukurca, Çekirge, Hocazatun, Fıremir, Sütlüce, Yılanlı ve Zeytinli Mahalleleri Kent Gönüllüleri...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Kentin dinamikleri, 1995 yılında...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

Engelleri Birlikte Asalım...

DUNYAYI GÜZELLİĞİ

SANAT ENGEL TANIMAZ

Engellilere Bursa'ya Özgü Hediye Eya Üretim Konusunda...

Kadınlar Van'dan Ulusa seslenecek

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Kent Konseyi

Günlük Haber Gazetesi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Çocuk Meclisi

Engellilerle birliktedir...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

Çocuk Meclisi...

KENT KONSEYİ

Engelleri Birlikte Asalım...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

Kent Konseyi...

21. Yüzyıl için kadın meclisleri

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi, katılımlar ekonomik ve politik...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

MATRAHE ÇALIŞMALARI

Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

Matrahe Çalışmaları...

KENT KONSEYLERİ

**Genel Kurul
Yürütme Kurulu
Başkan
Genel Sekreter
Meclisler
Çalışma Grupları**

**Kent Meclisi
Gençlik Meclisi
Çocuklar
Kıdemli Hemşehriiler
Engelliler**

<http://www.kentkonseyleri.net>